

ZARZĄDZENIE NR ..801../26
PREZYDENTA MIASTA BIAŁEGOSTOKU
z dnia ..13... października 2026 r.

**w sprawie przyjęcia planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego realizowanego
w Żłobku Miejskim Nr 1 Integracyjnym w Białymstoku**

Na podstawie art. 6d ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 z późn. zm.¹) oraz § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1882) zarządzam, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny realizowany w Żłobku Miejskim Nr 1 Integracyjnym w Białymstoku, który stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Wykonanie zarządzenia powierza się Dyrektorowi Żłobka Miejskiego Nr 1 Integracyjnym w Białymstoku.

§ 3

Traci moc zarządzenie Nr 1078/25 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 16 grudnia 2025 r. w sprawie przyjęcia planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego realizowanego w Żłobku Miejskim Nr 1 Integracyjnym w Białymstoku.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

wz. PREZYDENTA MIASTA
Rafał Rudnicki
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

¹ Zmiana tekstu jednolitego wymienionej ustawy została ogłoszona w Dz. U. z 2026 r. poz. 1123.

**PLAN OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNY
ŻŁOBKA MIEJSKIEGO NR 1 INTEGRACYJNEGO W BIAŁYMSTOKU**

Podstawowym celem działalności Żłobka Miejskiego Nr 1 Integracyjnego w Białymstoku jest wspieranie rodziców w opiece i wychowaniu dzieci. Głównym celem działalności placówki jest zapewnienie dzieciom możliwości uczenia się poprzez zabawę oraz profesjonalnej opieki w czasie, gdy rodzice nie mogą jej sprawować osobiście.

Personel wspiera dzieci w rozwoju psychomotorycznym i społecznym, pomagając im zdobywać nowe umiejętności. Zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i edukacyjne organizowane w placówce są dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych dzieci.

Zespół pracowników Żłobka Miejskiego Nr 1 Integracyjnego w Białymstoku współtworzą liczni specjaliści: terapeuta Integracji Sensorycznej, neurologopeda, logopeda, psycholog i fizjoterapeuta.

Żłobek jest miejscem zapewniającym dzieciom opiekę, wychowanie i edukację w warunkach zbliżonych do domowych. Każde dziecko jest indywidualną jednostką i zasługuje na indywidualne podejście i wsparcie w rozwoju.

Działalność placówki opiera się na jasno określonych podstawach prawnych i merytorycznych, które zapewniają spójność działań całego zespołu.

1. Słownik pojęć:

- a) **Rozporządzenie** – oznacza rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3.
- b) **Plan OWE** – plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny, który każda instytucja opieki zobowiązana jest stworzyć.
- c) **Program** – dokument określający ogólne cele wychowawczo – opiekuńcze i edukacyjne instytucji, oparte na wartościach pedagogicznych oraz potrzebach rozwojowych dzieci. Stanowi ramę dla planowania codziennej pracy i tworzenia planów oraz scenariuszy działań.
- d) **Plan** – to uporządkowany, średnio – lub krótkoterminowy zapis działań wychowawczo – opiekuńczo - edukacyjnych, oparty na założeniach programu. Plan uwzględnia potrzeby konkretnych grup dzieci i służy jako narzędzie codziennej organizacji pracy.
- e) **Instrukcja** – to szczegółowy opis sposobu określonego zadania lub czynności, często stosowany w celu zapewnienia jednolitości działań personelu. Może dotyczyć np. przygotowywania posiłków, sprzątania czy postępowania w sytuacjach awaryjnych.

- f) **Standard** – to obowiązkowy zbiór wymagań określających minimalną (lub rekomendowaną) jakość opieki, warunki organizacyjne i sposób pracy z dziećmi. Standardy mają zapewnić bezpieczeństwo, rozwój i dobrostan dzieci w instytucjach opieki.
- g) **Scenariusz** – to szczegółowy opis przebiegu konkretnej aktywności lub zajęcia z dziećmi, zawierający cele, metody, potrzebne materiały oraz etapy realizacji. Służy opiekunowi jako pomoc w organizowaniu inspirujących i dostosowanych do dzieci działań.
- h) **Procedura** – to opisany krok po kroku sposób postępowania w określonych, często powtarzających się lub newralgicznych sytuacjach (odbieranie dzieci, reagowanie na choroby). Ma na celu zapewnienie spójności, bezpieczeństwa i przejrzystości działania instytucji.
- i) **Żłobek** – należy przez to rozumieć Żłobek Miejski nr 1 Integracyjny w Białymstoku
- j) **Dyrektor** – należy przez to rozumieć Dyrektora Żłobka Miejskiego nr 1 Integracyjnego w Białymstoku
- k) **Rodzie** – należy przez to rozumieć również opiekunów prawnych, którym sąd powierzył sprawowanie opieki nad dzieckiem
- l) **Personel** - wszystkie osoby zatrudnione w Żłobku Miejskim Nr 1 Integracyjnym w Białymstoku

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3 W ŻŁOBKU MIEJSKIM NR 1 INTEGRACYJNYM W BIAŁYMSTOKU

Zagadnienia metodyczne dotyczące realizacji celów opiekuńczo-wychowawczo-
edukacyjnych:

2. Cele ogólne

- 1) Zapewnienie dziecku podczas pobytu w Żłobku godnych, w pełni bezpiecznych warunków opieki, poprzez tworzenie bezpiecznej atmosfery, w szczególności przez towarzyszenie społeczne i towarzyszenie w rozwoju.
- 2) Budowanie relacji opartej na szacunku, zaufaniu i uważności na potrzeby dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem podmiotowego traktowania dziecka.
- 3) Sprawowana opieka i komunikacja z dzieckiem oparta jest na szacunku i uważności na potrzeby dziecka, podmiotowym traktowaniu dziecka, z należyty szacunkiem i godnością.
- 4) Relacje społeczne personelu Żłobka z dzieckiem charakteryzują się umiejętnością dzielenia się wartościami i uczuciami, wyrozumiałością, budowaniem zaufania, uważnym poznawaniem dziecka oraz rozumieniem jego potrzeb.
- 5) Spełnianie warunków sprzyjających aktywności wychowanka oraz kształtowaniu przez niego autonomii.
- 6) Umożliwienie dziecku harmonijnego rozwoju odbywającego się w zgodzie z jego indywidualnymi cechami w swoim tempie i aktywności podejmowanej w zależności od indywidualnych zainteresowań, umiejętności i możliwości.
- 7) Umożliwienie zdobywania przez dziecko wielu niezbędnych w życiu kompetencji poprzez towarzyszenie dziecku we wspólnej zabawie.
- 8) Odpowiednia organizacja procesu adaptacji w Żłobku, celem którego jest pomoc dziecku w budowaniu stopniowej akceptacji i zaufania do nowego otoczenia oraz nawiązania więzi z opiekunem.

- 9) Realizacja praw dziecka wynikających z zapisów Konwencji o prawach dziecka, w szczególności prawa do bezpieczeństwa, prawa do zabawy, prawa do rozwoju, prawa do wyrażania siebie (art. 6, 12, 31 i inne)
- 10) Wspieranie wszechstronnego rozwoju dziecka (fizycznego, poznawczego, społecznego, emocjonalnego, językowego) poprzez stymulujące środowisko opiekuńczo-edukacyjne.
- 11) Współpraca z rodziną dziecka, stanowiąca kluczowy element ciągłości wychowania i wspierania dziecka.
- 12) Systematyczna ewaluacja i doskonalenie jakości opieki oraz dostosowanie działań do zmieniających się potrzeb dzieci i środowiska.

3. Cele szczegółowe

1) Zapewnienie bezpieczeństwa i wsparcia

- a) Stworzenie środowiska, w którym dziecko czuje się bezpieczne – gwarantuje to stałą obecność opiekuna, przyjazne relacje, podmiotowe traktowanie.
- b) Wprowadzenie procedur minimalizujących ryzyko wypadków i chorób (bezpieczna aranżacja wnętrza, sprzęt posiadający niezbędne atesty, wdrożenie procedur higienicznych).
- c) Budowanie rytmu dnia i jego powtarzalności, co buduje u dziecka poczucie bezpieczeństwa i pomaga dziecku bardziej rozumieć otaczający świat.
- d) Wdrożenie programu łagodnej adaptacji oraz jego realizacja w ścisłej współpracy z rodzicami.

2) Rozwój motoryczny i fizyczny dziecka

- a) Codzienne zabawy ruchowe rozwijające umiejętności z obszaru motoryki dużej: bieganie, skakanie, wspinanie się, ćwiczenia równoważne.
- b) Ćwiczenia motoryki małej – zabawy manipulacyjne, układanki, rysowanie, prace manualne, zabawy sensoryczne.
- c) Wspieranie rozwoju motoryki wzrokowo-ruchowej poprzez zabawy z elementami koordynacji wzrokowo – ruchowej.

3) Rozwój językowy i komunikacyjny

- a) Zachęcanie do komunikacji werbalnej: rozmowy, śpiewanie, rymowanki, czytanie prostych tekstów.
- b) Umożliwienie komunikacji pozawerbalnej z wykorzystaniem gestów, mimiki, ruchu – szczególnie u dzieci z najmłodszych grup, które dopiero zaczynają mówić.
- c) Rozszerzanie słownictwa dziecka poprzez ekspozycję na różne sytuacje językowe, rozmowy dwustronne, opisywanie otoczenia.

4) Rozwój poznawczy oraz doświadczanie świata

- a) Umożliwienie eksploracji: obserwacje przyrody, eksperymenty sensoryczne, odkrywanie przedmiotów i materiałów o różnych właściwościach.
- b) Wprowadzenie zabaw i działań wspierających ciekawość poznawczą, spostrzegawczość, koncentrację uwagi.
- c) Edukacja przez doświadczenie: aktywna zabawa, działanie i codzienne interakcje, włączanie elementów przyrody, zmieniających się pór roku, pór dnia itp.

5) Rozwój emocjonalno-społeczny

- a) Pomoc dzieciom w nazywaniu i rozumieniu emocji własnych oraz rówieśników.
- b) Wspieranie umiejętności współpracy, dzielenia się, oczekiwania na swoją kolej.
- c) Rozwijanie poczucia przynależności do grupy, akceptacji innych, empatii.

6) Kształtowanie samodzielności i kompetencji samoobsługowych

- a) Zachęcanie do podejmowania samodzielnych działań: jedzenie, ubieranie się, mycie rąk itp., zgodnie z wiekiem i możliwościami.
- b) Systematyczne wspieranie dziecka w realizacji czynności codziennych.
- c) Rozwijanie poczucia sprawczości – dawanie możliwości wyboru, podejmowania prostych decyzji.

7) Rozwój sensoryczny

- a) Stworzenie bogatego środowiska sensorycznego: materiały o różnych fakturach, kolorach, zapachach, dźwiękach; zabawy z wodą, piaskiem, drewnem itp.
- b) Umożliwienie dzieciom doświadczeń wielozmysłowych i indywidualnych reakcji sensorycznych.
- c) Obserwacja i reagowanie na specyficzne potrzeby sensoryczne dzieci.

8) Współpraca z rodziną

- a) Regularna i otwarta komunikacja z rodzicami: informowanie o rozwoju dziecka, osiągnięciach, trudnościach (możliwość korzystania z indywidualnych konsultacji dostępnych każdego dnia).
- b) Włączenie rodziców w działania placówki (np. dni otwarte, warsztaty, wspólnie organizowane wydarzenia – np. coroczny piknik rodzinny czy bal karnawałowy, w którym rodzice uczestniczą wraz z dziećmi)
- c) Wspieranie kompetencji rodzicielskich – szkolenia, warsztaty na terenie placówki, udostępnianie materiałów edukacyjnych (broszury, podręczniki, książki).
- d) Wprowadzenie elektronicznej komunikacji z rodzicami w formie aplikacji mobilnej 4Parents.

9) Monitorowanie i ewaluacja

- a) Systematyczna obserwacja i dokumentacja postępów każdego dziecka.
- b) Regularna ocena realizacji planu OWE przez personel – spotkania refleksyjne, samoocena, analiza potrzeb.
- c) Wprowadzanie korekt do działań planu na podstawie obserwacji, opinii rodziców i danych z ewaluacji.

4. Metody pracy z dziećmi

1) Metody oparte na obserwacji i indywidualnym podejściu

- a) **Obserwacja dziecka** – opiekun uważnie obserwuje potrzeby, zainteresowania, tempo rozwoju i reakcje dziecka.
- b) **Dostosowanie aktywności** – plan dnia i zabawy są modyfikowane w zależności od aktualnego stanu dziecka (np. zmęczenie, głód, nastrój).
- c) **Indywidualne wsparcie emocjonalne** – opiekun reaguje na sygnały dziecka, oferując poczucie bezpieczeństwa i bliskość.

2) Metody aktywne (uczenie przez zabawę i działanie)

- a) **Zabawa swobodna** – dzieci same wybierają zabawki i aktywności, ucząc się przez doświadczenie.
- b) **Zabawa tematyczna i rytmiczna** – krótkie gry i ćwiczenia oparte na powtarzalnych schematach, rytmach, prostych zadaniach (np. plansze edukacyjne, proste piosenki z gestami).

- c) **Eksperymentowanie i poznawanie świata** – dzieci poznają otoczenie przez dotyk, zapach, dźwięk, ruch.

3) Metody stymulujące rozwój mowy i komunikacji

- a) **Dialog z dzieckiem** – opiekun opisuje czynności, opowiada historie, reaguje na dźwięki i gesty dziecka.
b) **Czytanie i śpiewanie** – krótkie bajki, wierszyki i piosenki wspierają rozwój słownictwa i koncentracji.
c) **Zachęcanie do samodzielnej komunikacji** – gesty, proste słowa, powtarzanie dźwięków i słów.

4) Metody ruchowe

- a) **Ćwiczenia motoryki dużej** – spacerowanie, bieganie, proste tory przeszkód, zabawy z piłką
b) **Ćwiczenia motoryki małej** – układanie klocków, rysowanie, manipulacja drobnymi przedmiotami.
c) **Ruch w rytmie muzyki** – taniec, klaskanie, poruszanie się do rytmu itp.

5) Metody wspierające emocje i relacje społeczne

- a) **Zabawy grupowe** – krótkie wspólne działania, które uczą współpracy i dzielenia się.
b) **Okazywanie uczuć** – opiekun pomaga dziecku nazwać emocje, reagować na nie i rozwiązywać konflikty w grupie.
c) **Rutyna i rytuały** – stałe elementy dnia, przewidywalność, co daje poczucie bezpieczeństwa, spokoju, uporządkowania.

6) Metody edukacyjne

a) Metoda Dobrego Startu

- Wszechstronne wsparcie rozwoju
- Przygotowanie do nauki pisania
- Integracja funkcji percepcyjnych

b) Metoda pedagogiki Marii Montessori

- Nauka samodzielności
- Rozwój osobowości i naturalnej ciekawości
- Zdobywanie wiedzy, nauka współdziałania

d) Metoda Ruchu Rozwijającego wg Weroniki Sherborne

- Wykorzystanie ruchu i kontaktu fizycznego do rozwoju społecznego i emocjonalnego dziecka

d) Czytanie Globalne

- Nauka zapisu graficznego
- Rozwijanie kompetencji językowych
- Kształtowanie nawyku czytelniczego

e) Kinezylogia (metoda Paula Dennisona)

- Integracja pracy ciała i umysłu
- Poprawa koncentracji i koordynacji
- Redukcja stresu emocjonalnego

5. Harmonogram obejmujący stałe i zmienne elementy dnia

Orientacyjna godzina	Elementy harmonogramu dnia	Czynności każdego dziecka	Element stały/zmienny
6:00 – 8:30	Początek dnia Schodzenie się dzieci Powitanie	Dziecko odbierane jest z szatni. Wita się z opiekunem oraz innymi dziećmi.	Stały
6:00 – 8:15	Zabawy swobodne	Dziecko bierze udział w zabawie swobodnej indywidualnie lub z opiekunem korzystając z przygotowanej przestrzeni i zabawek. Dziecko podejmuje samodzielnie decyzję, którą z aktywności wybierze. Opiekun aranżuje strefy zainteresowań dla dzieci (np.: strefa wspólnego czytania, strefa zabaw konstrukcyjnych, strefa zabaw ruchowych, strefa zabaw plastycznych) dbając o cykliczne zmiany propozycji do swobodnej zabawy.	Stały
8:15 – 8:30	Mycie rąk przed posiłkiem	Kształtuje nawyk samodzielnego dbania o dobre nawyki higieniczne tj.: mycie rąk	Stały
8:30 – 9:00	Śniadanie	Dziecko spożywa posiłek samodzielnie lub z pomocą opiekuna (w zależności od indywidualnych możliwości rozwojowych), ma możliwość wyboru tego co je i w jakiej ilości. Opiekun nie nagradza, ani nie upomina podczas posiłku. Opiekun dba o spokojną atmosferę. Zachęca do próbowania nowych smaków.	Stały

9:00 – 9:45	Zabawowe aktywności edukacyjne	Dziecko podejmuje aktywności edukacyjne z wykorzystaniem przestrzeni, zabawek, różnorodnych materiałów (również pochodzenia naturalnego). Zabawy inspirowane są porą roku, świętami oraz miesięcznymi planami zajęć programowych (w placówce realizowane są dwa poziomy planów dostosowane do grup wiekowych dzieci). Opiekun dba o stworzenie takich warunków do zabaw, aby zaangażować każdy obszar rozwoju dziecka.	Zmienny
9:45 – 10:00	Mycie rąk przed posiłkiem	Kształtuje nawyk samodzielnego dbania o dobre nawyki higieniczne tj.: mycie rąk	Stały
10:00 – 10:15	II Śniadanie	Dziecko spożywa posiłek samodzielnie lub z pomocą opiekuna (w zależności od indywidualnych możliwości rozwojowych), ma możliwość wyboru tego co je i w jakiej ilości. Opiekun nie nagradza, nie upomina podczas posiłku. Opiekun dba o spokojną atmosferę. Zachęca do próbowania nowych smaków.	Stały
10:15 – 10:45	Pobyt na powietrzu	Dziecko przebywa na powietrzu. Korzysta z placu zabaw, uczestniczy w proponowanych zabawach i samodzielnie decyduje, którą z nich wybierze. Obserwuje zmieniającą się przyrodę i pory roku na spacerach z grupą.	Zmienny
11:00 – 11:15	Mycie rąk przed posiłkiem	Kształtuje nawyk samodzielnego dbania o dobre nawyki higieniczne tj.: mycie rąk	Stały
11:30 – 12:00	Obiad	Dziecko spożywa posiłek samodzielnie lub z pomocą opiekuna (w zależności od indywidualnych możliwości rozwojowych), ma możliwość	Stały

		wyboru tego co je i w jakiej ilości. Opiekun nie nagradza, nie upomina podczas posiłku. Dbą o spokojną atmosferę. Zachęca do próbowania nowych smaków.	
12:00 – 14:00	Odpoczynek	Odpoczynek jest dostosowany do potrzeb dziecka . Zwykle dzieci śpią mniej lub więcej o tej samej porze na leżaczkach lub w łóżeczkach. Dzieci mają do dyspozycji kąpiel wyciszenia w specjalnie zaaranżowanej Sali Doświadczania Świata	Stały
14:00 – 14:30	Czynności higieniczne: ubieranie dzieci, mycie rąk	Dziecko podejmuje próbę samodzielnego ubierania się po drzemce. Opiekun wspiera, pomaga w czynnościach higienicznych.	Stały
14:30 – 15:00	Podwieczorek	Dziecko spożywa posiłek samodzielnie lub z pomocą opiekuna (w zależności od indywidualnych możliwości rozwojowych), ma możliwość wyboru tego co je i w jakiej ilości. Opiekun nie nagradza, nie upomina podczas posiłku. Opiekun dba o spokojną atmosferę. Zachęca do próbowania nowych smaków.	Stały
15:00 – 15:30	Zabawowe aktywności edukacyjne	Dziecko podejmuje dowolne aktywności edukacyjne z wykorzystaniem przestrzeni, zabawek, różnorodnych materiałów (również pochodzenia naturalnego). Zabawy inspirowane są porą roku, świętami oraz wydarzeniami. Opiekun dba o stworzenie takich warunków do zabaw, aby zaangażować każdy obszar rozwoju dziecka.	Zmienny
15:00 – 16:00	Pobyt na powietrzu	Dziecko przebywa na powietrzu. Korzysta z placu zabaw, uczestniczy w proponowanych zabawach i samodzielnie decyduje,	Zmienny

		którą z nich wybierze. Obserwuje zmieniającą się przyrodę i pory roku na spacerach z grupą.	
15:30 – 18:00	Zabawy dowolne	Dziecko bierze udział w zabawie swobodnej indywidualnie lub z opiekunem korzystając z przygotowanej przestrzeni i zabawek. Dziecko podejmuje samodzielnie decyzję, którą z aktywności wybierze. Opiekun aranżuje strefy zainteresowań dla dzieci (np.: strefa wspólnego czytania, strefa zabaw konstrukcyjnych, strefa zabaw ruchowych, strefa zabaw plastycznych) dbając o cykliczne zmiany propozycji do swobodnej zabawy.	Stały
14:30 – 18:00	Rozchodzenie się dzieci do domu Zakończenie dnia	Dziecko żegna się z dziećmi i opiekunem. Jest odprowadzane do rodzica.	Stały

Inne :

Czynności higieniczne (takie jak zmiana pieluszek, korzystanie z toalety, nauka czystości) odbywa się zgodnie z potrzebami dziecka, wtedy kiedy dziecko tego potrzebuje, nie jest częścią zaplanowanego harmonogramu dla całej grupy. Opiekun przypomina o możliwości skorzystania z toalety

Zmiennymi elementami dnia w Żłobku Miejskim nr 1 Integracyjnym w Białymstoku są te, które mogą różnić się każdego dnia w zależności od:

- potrzeb i nastroju dziecka
- warunków atmosferycznych
- planu pracy opiekuńczo – wychowawczo – edukacyjnego
- spontanicznych wydarzeń (tj. urodziny, teatrzyk, zaproszeni goście)

W wyjątkowych sytuacjach związanych z wysokim poziomem smogu lub niedogodnymi warunkami atmosferycznymi, dzieciom proponuje się innego rodzaju aktywności.

Grupy najmłodsze mają możliwość korzystania z pobytu na tarasach żłobkowych.

Każde wyjście z dziećmi na zewnątrz jest odnotowywane w rejestrze wyjść ze żłobka.

Powyższy harmonogram stanowi ramy organizacyjne dnia, zapewniające dzieciom poczucie bezpieczeństwa poprzez przewidywalną rutynę

7. Planowane aktywności

1) Aktywności wspierające rozwój autonomii dzieci

a) Aktywności umożliwiające dzieciom podejmowanie decyzji

Działania opiekuna	Proponowane zabawy/aktywności
1. Stwarzanie dziecku możliwości wyboru w codziennych sytuacjach Oferuje dziecku do wyboru maksymalnie 3 warianty aktywności. Akceptuje wybory dziecka, przy czym muszą być one bezpieczne i zgodne z zasadami grupy. Stosuje komunikaty wspierające samodzielność dziecka.	- „Paleta kolorów” – dziecko samo wybiera kolor farby lub kredki do rysowania. - „Moja ulubiona zabawka” – dziecko decyduje, czym się będzie bawić z dostępnych materiałów. - „Książeczka z biblioteczki” – dziecko wybiera książkę do wspólnego oglądania.
2. Wspieranie samodzielności w czynnościach samoobsługowych Motywuje do samodzielności podczas jedzenia, ubierania się i mycia rąk. Pozwala na próby samodzielnego działania, bez wyręczania. Docenia starania i chwali wysiłek dziecka.	- „Sam nakrywam do stołu” – dziecko wybiera swoje nakrycie stołu i samodzielnie je ustawia. - „Raz i dwa ubieram się sam” – dziecko próbuje samo założyć buciki, czapkę, kurtkę przed spacerem. - „Mydelko Fa” – dziecko samo decyduje, ile piany zrobi podczas mycia rąk.
3. Zachęcanie dziecka do wyrażania własnych potrzeb i emocji Uczy dziecko rozpoznawania emocji i ich nazywania. Daje przestrzeń na komunikowanie odmowy i reaguje z szacunkiem na komunikaty dziecka.	- „Nasze emocje” – dziecko wybiera kartę z emocją, która najlepiej oddaje jego nastrój. - „Jak się czujesz dziś?” – dziecko gestem lub ruchem pokazuje emocję (radość, złość, smutek). - „Skrzynia emocji” – dzieci wkładają do pudełka obrazki symbolizujące ich uczucia.
4. Włączanie dziecka w decyzje dotyczące życia grupowego Zachęca do wspólnego podejmowania prostych decyzji, uczy słuchania, wspólnie z dziećmi ustala kodeks zasad obowiązujący w grupie.	- „W co się dziś będziemy bawić?” – dzieci głosują kolorowymi kartkami, którą zabawę dziś wybiorą. - „Nasza orkiestra” – dzieci decydują, które instrumenty wykorzystają w zabawie muzycznej. - „Ekipa budowlana” – grupa wspólnie wybiera, co stworzy z klocków (wieżę, most, domek).
5. Wspieranie samodzielnego rozwiązywania problemów i konfliktów Towarzyszy dzieciom przy dostrzeganiu	- „Wszystkie zabawki nasze są” – dzieci uczą się dzielenia materiałów i negocjowania kolejności zabawy. - „Budujemy razem” – dzieci wspólnie planują, jak ułożyć konstrukcję z klocków.

i nazywaniu emocji innych. Proponuje rozwiązania, nie narzuca gotowych odpowiedzi.	- „ <i>Gdzie zgubił się klocek?</i> ” – dzieci same szukają rozwiązania, jak odzyskać brakujący element zabawy.
6. Dostosowanie tempa i rytmu dnia do indywidualnych potrzeb dziecka Obserwuje zachowanie dziecka i odpowiednio reaguje na jego potrzeby, stwarzając warunki do wyciszenia.	- „ <i>Oaza spokoju</i> ” – dziecko decyduje, czy chce się położyć, czy tylko posiedzieć na poduszce. - „ <i>Śpiewamy czy odpoczywamy?</i> ” – dziecko wybiera, czy chce słuchać muzyki, czy odpoczywać w ciszy. - „ <i>Cicho, cichuteńko</i> ” – spokojne ćwiczenia rozciągające i oddechowe.

b) Aktywności zwiększające samodzielność dzieci

Działania opiekuna	Proponowane zabawy/aktywności
1. Zachęcanie do samodzielnego wykonywania czynności dnia codziennego Motywuje do samodzielności podczas jedzenia, ubierania się i mycia rąk. Pozwala na próby samodzielnego działania, bez wyręczania. Docenia starania i chwali wysiłek dziecka.	- „ <i>Raz, dwa, trzy – posiłek jem ja i ty</i> ” – dziecko samo nakłada porcję posiłku lub nalewa wodę do kubka. - „ <i>Jestem zuch – ubieram się sam!</i> ” – samodzielne zakładanie czapki, butów lub kurtki przed spacerem. - „ <i>Sprzątam sam</i> ” – dziecko odkłada zabawki na miejsce po zakończonej zabawie.
2. Umożliwianie dokonywania wyborów i podejmowania prostych decyzji Oferuje dziecku do wyboru maksymalnie 3 warianty aktywności. Akceptuje wybory dziecka, przy czym muszą być one bezpieczne i zgodne z zasadami grupy. Motywuje do samodzielnego myślenia i decydowania o własnej aktywności.	- „ <i>Paleta kolorów</i> ” – dziecko decyduje, jakiego koloru farb użyje w pracy plastycznej. - „ <i>Moja ulubiona zabawka</i> ” – dziecko wybiera, czym chce się bawić. - „ <i>Książeczka małego dziecka</i> ” – dziecko samo wybiera bajkę lub obrazki do oglądania.
3. Wspieranie wytrwałości i dążenia do samodzielnego rozwiązania problemu W obliczu trudności, wspiera dziecko emocjonalnie i słownie. Nie wyręcza, wzmacniając wiarę dziecka we własne możliwości.	- „ <i>Brakujący element</i> ” – dziecko samodzielnie układa puzzle lub klocki według wzoru. - „ <i>Wieża czy wieżyczka?</i> ” – dziecko próbuje samo zbudować stabilną konstrukcję. - „ <i>Plusk i chlap</i> ” – dziecko samodzielnie eksperymentuje z wodą i przedmiotami.

4. Organizowanie przestrzeni wspierającej niezależność dziecka Aranżuje przestrzeń z zapewnieniem dostępności zabawek i materiałów na wysokości dziecka. Pozwala na swobodny wybór miejsca i rodzaju aktywności.	- „<i>Nasze strefy zabaw</i>” – dziecko samo wybiera, czy chce bawić się w kącie kuchennym, konstrukcyjnym czy czytelnicznym. - „<i>Maly ogrodniczek</i>” – dziecko samo podlewa roślinki w doniczce. - „<i>Maly artysta</i>” – dziecko ma dostęp do materiałów plastycznych i samo decyduje, co stworzy.
5. Uczenie odpowiedzialności za swoje działania i otoczenie Angażuje dziecko w proste obowiązki grupowe (sprzątanie, ustawianie naczyń), podkreśla znaczenie wspólnej odpowiedzialności za porządek i bezpieczeństwo oraz akcentuje pozytywne skutki samodzielnego działania.	- „<i>Sprzątam sam</i>” – dziecko segreguje zabawki do odpowiednich pojemników. - „<i>Zabawy z konewką</i>” – dziecko podlewa rośliny. - „<i>Pomagam przy stole</i>” – dziecko pomaga rozłożyć miseczki lub kubeczki.
6. Wspieranie samodzielności w zakresie samoobsługi emocjonalnej i społecznej Towarzyszy dziecku w rozpoznawaniu własnych emocji i reagowaniu stosownie do sytuacji. Zachęca do samodzielnego poszukiwania rozwiązań konfliktów. Modeluje zachowania asertywne.	- „<i>Emocje maluszka</i>” – dziecko wybiera kartę z emocją, która najlepiej pokazuje jego samopoczucie. - „<i>Podaj rękę na zgodę</i>” – wspólne rozmowy o tym, jak się pogodzić po nieporozumieniu.
7. Wzmacnianie pozytywnej samooceny i poczucia sprawstwa Chwali wysiłek dziecka, nie ocenia, pozwala dziecku doświadczać konsekwencji własnych działań w bezpiecznych warunkach.	- „<i>Umiem sam</i>” – dziecko wykonuje proste czynności (np. zamykanie pudełka, dopinanie guzika) i słyszy pochwałę za wysiłek. - „<i>Ścieżka sensoryczna</i>” – tor przeszkód, w którym dziecko samo planuje kolejność przejścia.

2) Aktywności wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie

Działania opiekuna	Proponowane zabawy/aktywności
1. Stwarzanie sytuacji sprzyjających kontaktom społecznym Stwarza warunki do wspólnego działania dzieci w strefach tematycznych i grupowych. Zachęca do wspólnej zabawy, towarzyszy przy podejmowaniu prostych działań zespołowych.	- „<i>Nasza wieża</i>” – dzieci wspólnie tworzą budowlę z klocków, planując jej kształt. - „<i>Mali kucharze</i>” – zabawa w gotowanie w parach lub małych grupach. - „<i>Śpiewamy razem</i>” – wspólne śpiewanie i klaskanie w rytm muzyki.

2. Modelowanie prawidłowej komunikacji interpersonalnej Pokazuje dzieciom, jak zwracać się do siebie w sposób kulturalny i spokojny. Stosuje komunikaty „ja”, parafrazuje wypowiedzi dzieci, ucząc aktywnego słuchania. Pokazuje, że warto werbalnie i niewerbalnie wyrażać własne potrzeby.	- „Zgadnij, jak się czuję” – dzieci odgadują emocje lub gesty rówieśnika. - „Powtarzaj za mną” – dzieci powtarzają po sobie słowa, ćwicząc słuchanie.
3. Wspieranie umiejętności dzielenia się i współdziałania Pokazuje dzieciom, jak działa mechanizm naprzemienności w zabawie. Uczy, że warto dzielić się materiałami. Wzmacnia pozytywne zachowania społeczne.	- „Puzzle maluszka” – dzieci razem układają puzzle lub obrazek z części. - „Most z klocków” – wspólne łączenie klocków w jeden długi most. - „Tor wyścigowy” – dzieci wspólnie budują tor samochodowy i ustalają zasady korzystania.
4. Ułatwianie rozwiązywania konfliktów i trudnych sytuacji społecznych – Ułatwia rozwiązywanie konfliktów poprzez rozpoznawanie emocji i formułowanie komunikatów bez agresji. Uczy mediacji i prostego poszukiwania rozwiązań.	„Pobaw się ze mną” – dzieci uczą się dzielenia zabawki i ustalania kolejności. - „Zgoda buduje” – opiekun czyta krótkie opowiadanie o przyjaźni i rozmowie po konflikcie. - „Lustereczko malucha” – dzieci pokazują mimiką emocje innych i uczą się je rozpoznawać.
5. Wzmacnianie pozytywnej tożsamości grupowej Tworzy rytuały grupowe budujące poczucie przynależności (powitanie, wspólne piosenki). Towarzyszy dzieciom przy tworzeniu wspólnych projektów. Wspólnie z dziećmi świętuje wydarzenia grupowe.	- „Wszyscy są, witam was” – codzienny rytuał przywitania z imieniem i gestem. - „Sto lat, sto lat!” – wspólne przygotowanie laurki dla solenizanta. - „Malowanki - odbijanki” – dzieci tworzą wspólny plakat z odbitych dłoni jako symbol grupy.
6. Kształtowanie empatii i postaw prospołecznych Wskazuje i nazywa emocje bohaterów bajek. Zachęca do pomocy słabszym, wzmacnia pozytywne postawy u dzieci.	- „Pomagam koledze” – dziecko pomaga innemu zdjąć buty lub podać zabawkę. - „Dobrze mieć przyjaciela” – wspólne słuchanie bajek o empatii i rozmowa o zachowaniach bohaterów.
7. Wspieranie inicjatywy dziecka w kontaktach społecznych Zachęca do zapraszania innych do zabawy. Wzmacnia próby nawiązywania relacji. Dbą o to, by każde dziecko miało możliwość pełnienia różnych ról w grupie.	- „Chodź, pobawmy się razem” – dziecko wybiera kolegę do wspólnej aktywności. - „Rysujemy razem” – wspólne tworzenie dużego plakatu, każde dziecko dokłada swój element. - „Teatrzyk malucha” – dzieci w parach lub grupkach odgrywają krótkie scenki. - Funkcja „Dyżurnego”

3) Aktywności związane z celebrowaniem świąt i ważnych wydarzeń

Działania opiekuna	Proponowane zabawy/aktywności
1. Wprowadzanie dzieci w tradycje i zwyczaje świąteczne Przybliża tradycje świąt wykorzystując elementy kultury, sztuki, muzyki, literatury i plastyki z dostosowaniem do wieku dzieci. Buduje atmosferę radości i wspólnoty podczas przygotowań.	- „ <i>Wspólnie ubieramy choinkę</i> ” – dzieci wspólnie zawieszają ozdoby i śpiewają kolędy. - „ <i>Zajaczek wielkanocny</i> ” – malowanie i ozdabianie pisanek.
2. Włączanie dzieci w przygotowania do uroczystości grupowych Towarzyszy dzieciom przy samodzielnych działaniach plastycznych, muzycznych i ruchowych związanych z tematem wydarzeń. Zachęca dzieci do współtworzenia dekoracji tematycznych.	- „ <i>Nasza piękna sala</i> ” – dzieci tworzą łańcuchy, girlandy, rysunki tematyczne. - „ <i>Śpiewamy dla gości</i> ” – dzieci uczą się krótkiej piosenki lub wierszyka na uroczystości - „ <i>Babciu, dziadku kocham was</i> ” – przygotowanie laurek na dzień babci i dziadka
3. Organizowanie uroczystości i spotkań integrujących grupę Zapoznaje dzieci z zasadami uczestnictwa w wydarzeniach grupowych. Dostosowuje do wieku dzieci formy obchodów – wspólne spożywanie posiłku, teatrzyk, zabawy muzyczne.	- „ <i>Urodzinki maluszka</i> ” – wspólne śpiewanie „Sto lat”, składanie życzeń - „ <i>Witamy Panią Wiosnę</i> ” – zabawa taneczna z kolorową „Panią Wiosną” - „ <i>Piknik rodzinny</i> ” – gry i zabawy ruchowe w ogrodzie.
4. Wzmacnianie więzi emocjonalnych i poczucia przynależności do grupy Buduje tradycje grupowe. Pokazuje, jak ważne jest wspólne przeżywanie radości i sukcesów. Uczy dostrzegania emocji własnych podczas wspólnego świętowania.	- „ <i>To był wspaniały rok</i> ” – wspólne wręczanie kwiatów lub laurki rodzicom, gościom, pracownikom żłobka.
5. Kształtowanie postaw szacunku wobec tradycji, innych kultur i osób Zapoznaje dzieci z różnorodnością świąt i zwyczajów przy zachowaniu pełnej otwartości i tolerancji. Rozwija ciekawość świata, empatię i postawy akceptacji przy jednoczesnym unikaniu oceniania.	- „ <i>Dobrze mieć przyjaciół</i> ” – tworzenie wspólnego działania plastycznego symbolizującego jedność mimo różnic. - „ <i>Chętnie pomagam innym</i> ” – słuchanie opowiadania o tradycjach dzielenia się i dobroci.
6. Wspieranie spontanicznej ekspresji dzieci w czasie uroczystości	- „ <i>Występ maluszka</i> ” – dziecko może samo wystąpić, zaśpiewać lub powiedzieć wierszyk. - „ <i>Zatańczmy w kółeczku</i> ” – swobodna

Umożliwianie dzieciom wyrażania emocji poprzez śpiew i taniec. Akceptuje różne formy zachowania, nie ocenia. Po zakończeniu wydarzenia, zachęca do dzielenia się przeżyciami.	zabawa przy muzyce świątecznej.
7. Angażowanie rodziców i społeczności żłobka w świętowanie Organizuje spotkania z rodzicami, zachęca do angażowania się we wspólne przygotowania do świętowania. Buduje pozytywne relacje między domem a żłobkiem.	- „Wspólne przygotowanie do świąt” – rodzice i dzieci wspólnie przygotowują ozdoby świąteczne - „Uroczyste zakończenie roku – Jadę do przedszkola!” – wspólne celebrowanie zakończenia roku

4) Aktywności rozwijające myślenie przyczynowo - skutkowe oraz obserwację otoczenia

a) Aktywności rozwijające myślenie przyczynowo – skutkowe

Działania opiekuna	Proponowane zabawy/aktywności
1. Stwarzanie sytuacji zachęcających do obserwacji i odkrywania zależności Stwarza sytuacje zachęcające do obserwacji, umożliwia eksperymentowanie, zadawanie pytań budujących ciekawość, wspiera logiczne myślenie.	- „Pływa czy tonie?” – dzieci wrzucają do wody różne przedmioty i obserwują, które unoszą się, a które toną. - „Ziarno, ziarenko” – wspólne sianie nasion i codzienne obserwowanie ich wzrostu. - „Woda kap, kap” – dziecko obserwuje, jak woda napełnia kubek i co się dzieje, gdy się przeleje.
2. Zachęcanie do samodzielnego rozwiązywania prostych problemów Wspiera dziecko w poszukiwaniu rozwiązań, nie podaje gotowych rozwiązań. Chwali wysiłek poznawczy i wytrwałość w poszukiwaniu rozwiązań.	- „Co pasuje, a co nie?” – dziecko dopasowuje kształty w sorterze lub układa proste puzzle. - „Przypinam, odpinam” – manipulowanie przedmiotami codziennego użytku (zatrzaski, zapięcia, pokrywki).
3. Umożliwianie poznawania świata wszystkimi zmysłami Rozwija ciekawość poprzez proponowanie doświadczeń angażujących wszystkie zmysły: słuch, węch, dotyk i smak. Rozwija ciekawość poznawczą oraz spostrzegawczość.	- „Co to jest? Zgaduj sam!” – dziecko rozpoznaje przedmioty ukryte w pudełku dotykiem. - „Co to za dźwięk?” – rozpoznawanie odgłosów (np. dzwonka, kluczy, grzechotki). - „Poznaję i smakuję” – rozpoznawanie smaków owoców
4. Wspieranie logicznego myślenia i przewidywania skutków działań Wprowadza zabawy rozwijające takie	- „Kółka, kółeczka” – dzieci obserwują, jak obracające się tryby poruszają inne elementy zabawki. - „Wieża z klocków” – dziecko przewiduje, jak wysoko może ją zbudować, zanim się

czynności jak: planowanie, przewidywanie i porządkowanie zdarzeń. Umożliwia dziecku doświadczania skutków jego decyzji, zapewniając bezpieczne warunki.	przewróci. - „ <i>Autko male, autko duże</i> ” – eksperymentowanie z pojazdami: co się stanie, gdy pchniesz auto mocniej lub słabiej. - „ <i>Lodowa kraina</i> ” -obserwowanie topnienia lodu i odkrywania zamrożonych przedmiotów
5. Rozwijanie umiejętności klasyfikowania i porządkowania Aranżuje przestrzeń do zabaw w grupowanie przedmiotów według takich cech jak kolor, kształt czy wielkość. Używa pojęć porządkujących.	- „ <i>Kolorowe miseczki</i> ” – dziecko segreguje elementy według kolorów. - „ <i>Dopasuj kształt</i> ” – dopasowywanie figur do odpowiednich otworów. - „ <i>Porządek w zabawkach na sali</i> ” – odkładanie przedmiotów do odpowiednich pojemników
6. Wspieranie ciekawości poznawczej i zadawania pytań Reaguje z zainteresowaniem na pytania i inicjatywy dzieci. Zachęca do stawiania hipotez. Modeluje postawę badawczą i ciekawość świata.	- „ <i>Sam odkrywam świat</i> ” – obserwowanie przez lupę liści, kamieni, owadów. - „ <i>Tęczowa zabawa</i> ” – dziecko obserwuje, jak zmienia się kolor wody po dodaniu farby.

b) Aktywności kształtujące umiejętność obserwacji i doświadczania otaczającego świata

Działania opiekuna	Proponowane zabawy/aktywności
1. Organizowanie przestrzeni sprzyjającej obserwacji i odkrywaniu Przygotowuje kąciki tematyczne (np. przyrody, sensoryczny, badawczy), wyposażając je w materiały umożliwiające manipulację i eksperymentowanie. Zachęca dzieci do samodzielnego poznawania świata poprzez działanie.	- „ <i>Maly badacz przyrody</i> ” – dzieci obserwują rośliny, kamyki, muszelki, piórka. - „ <i>Zabawy sensoryczne</i> ” – dziecko doświadcza różnic w fakturze i ciężarze. - „ <i>Dotknij i poznaj</i> ” – poznawanie materiałów o różnych strukturach (gładkie, szorstkie, miękkie).
2. Zachęcanie do uważnego obserwowania zjawisk przyrodniczych i codziennych sytuacji Uczy dzieci skupienia uwagi i spostrzegawczości. Zapoznaje je ze zmianami zachodzącymi w otoczeniu, stosując pytania naprowadzające.	- „ <i>Kalendarz pogody?</i> ” – obserwacja nieba, chmur, słońca, deszczu. - „ <i>Idziemy na spacer</i> ” – poszukiwanie liści, patyczków i kamieni podczas spaceru. - „ <i>Zielono nam</i> ” – codzienna obserwacja roślin rosnących w doniczkach (np. owies, rzeżucha.)
3. Wykorzystywanie zmysłów w poznawaniu świata Wspiera rozwój poznawczy dzieci poprzez doświadczenia sensoryczne i aktywności rozwijające percepcję wzrokową, słuchową,	- „ <i>Poznajemy zapachy</i> ” – rozpoznawanie zapachów przypraw i owoców (pomarańcza, mięta) - „ <i>Co to za dźwięk?</i> ” – rozpoznawanie odgłosów z otoczenia (ptaki, dzwonek, woda).

dotykową, smakową i węchową. Nazywa wrażenia zmysłowe i zachęca dzieci do ich opisywania;	
4. Wprowadzanie doświadczeń i prostych eksperymentów dostosowanych do wieku dziecka Organizuje sytuacje badawcze oparte na działaniu i obserwacji skutków. Umożliwia wielokrotne powtarzanie czynności w celu utrwalenia doświadczeń. Wspiera dziecko w formułowaniu prostych wniosków.	- „ <i>Mały odkrywca?</i> ” – dzieci sprawdzają, co się dzieje z cukrem, piaskiem, mąką po dodaniu do wody. - „ <i>Baloniku mój malutki</i> ” – obserwacja, jak balon rośnie w trakcie dmuchania.
5. Rozwijanie języka poprzez rozmowy o obserwacjach i doświadczeniach Zadaje pytania otwarte i zachęca do opowiadania – nazywania przedmiotów, czynności, emocji. Modeluje poprawne wypowiedzi, rozszerza słownictwo dziecka.	- „ <i>Spacer maluszka</i> ” – dziecko opowiada o swoich spostrzeżeniach. - „ <i>Malowanki maluszka</i> ” – dziecko ilustruje obserwowany świat (np. chmurę, drzewo, kota).
6. Wspieranie ciekawości poznawczej i postawy badawczej Zachęca do zadawania pytań, poszukiwania odpowiedzi i wyciągania prostych wniosków. Interesuje się dziecięcymi odkryciami. Pozwala dzieciom eksplorować i samodzielnie odkrywać świat.	- „ <i>Odkrywam świat</i> ” – obserwacja przez lupę drobnych elementów przyrody. - „ <i>Owoce i warzywa?</i> ” – oglądanie i porównywanie przekrojonych owoców lub warzyw. - „ <i>Ocean kolorów</i> ” – obserwacja mieszania barw.
7. Utrwalanie zdobytych doświadczeń poprzez różne formy ekspresji Towarzyszy dzieciom i inspiruje je w wyrażania spostrzeżeń poprzez sztukę, ruch, słowo. Wykorzystuje doświadczenia poznawcze do zabaw symbolicznych. Docenia indywidualny sposób wyrażania emocji i wiedzy przez dziecko.	- „ <i>Świat oczami maluszka</i> ” – inscenizacje i zabawy tematyczne na podstawie obserwacji. - „ <i>Album przyrodniczy malucha</i> ” – tworzenie wspólnego plakatu lub kolażu ze zdjęć i rysunków. - „ <i>Muzyczna podróż</i> ” – zabawy muzyczno-ruchowe inspirowane odgłosami natury.

c) Aktywności rozwijające używanie określeń dla cech przedmiotów

Działania opiekuna	Proponowane zabawy/ aktywności
1. Wprowadzanie i nazywanie cech przedmiotów Opisuje cechy przedmiotów podczas zabawy i codziennych czynności. Stosuje pytania naprowadzające. Zachęca dzieci do powtarzania i używania słów opisowych.	- „ <i>Kolorowe kubeczki</i> ” – dziecko rozpoznaje kolory i porównuje elementy. - „ <i>Kształty i rozmiary</i> ” – dopasowywanie figur wg wielkości i kształtu. - „ <i>Dotknij i powiedz, co czujesz</i> ” – opis przedmiotów po dotknięciu (miękki, twardy, szorstki, gładki).

2. Organizowanie zabaw wymagających porównywania i klasyfikowania Stwarza dzieciom możliwość segregowania przedmiotów według określonych cech. Modeluje wypowiedzi dzieci, wspierając rozwój logicznego myślenia i języka.	- „<i>Sortowanie zabawek</i>” – segregowanie przedmiotów według koloru, wielkości, kształtu. - „<i>Duży i mały</i>” – porównywanie przedmiotów i nazywanie ich cech. - „<i>Kolory i wzory</i>” – dopasowywanie kubków o tym samym kolorze lub wzorze.
3. Wprowadzanie elementów zabaw sensorycznych Umożliwia dzieciom udział w doświadczeniach angażujących zmysły. Pyta o spostrzeżenia, umożliwiając utrwalanie słownictwa opisowego poprzez doświadczenie zmysłowe.	- „<i>Co jest ukryte w pudełku?</i>” – dzieci zgadują, co jest w pudełku, opisując fakturę. - „<i>Jak smakuje i jak wygląda?</i>” – nazywanie cech owoców i warzyw (słodki, kwaśny, miękki, twardy). - „<i>Malowanie różnymi technikami</i>” – porównywanie efektów użycia pędzla, gąbki, palców.
4. Rozwijanie umiejętności formułowania krótkich wypowiedzi opisowych Zachęca dzieci do samodzielnego opowiadania o przedmiotach i zabawkach. Wspiera używanie przymiotników i prostych zdań opisowych. Chwali samodzielność.	- „<i>Co widzisz na obrazku?</i>” – opis elementów ilustracji. - „<i>Co to za dźwięk?</i>” – opisywanie dźwięków instrumentów (cichy, głośny, wysoki, niski).
5. Wprowadzanie zabaw wymagających łączenia przedmiotów według cech Stwarza dzieciom możliwość uczestnictwa w zabawach polegających na dopasowywaniu przedmiotów o podobnych cechach. Zachęca dzieci do samodzielności w procesie zauważania zależności między przedmiotami	- „<i>Co do siebie pasuje?</i>” – łączenie klocków lub kart o tej samej barwie lub kształcie. - „<i>Zabawa w malowanie</i>” – łączenie farb lub elementów w tej samej tonacji. - „<i>Skarby z pudełka</i>” – dobieranie elementów o tej samej fakturze lub wielkości.
6. Wzbogacanie słownictwa dziecka poprzez zabawy językowe i rymowanki Zachęca dzieci do udziału w zabawach słownych związanych z nazywaniem cech przedmiotów. Stwarza okazje do powtarzania. Zachęca dzieci do stosowania określeń w wypowiedziach spontanicznych.	- „<i>Kształty i kolory</i>” – dziecko nazywa cechy przedmiotów w zabawach muzycznych. - „<i>Powiedz, co widzisz</i>” – opis obrazków, zabawek, przedmiotów codziennych. - „<i>Co znajduje się w pudełku?</i>” – zgadywanie przedmiotów po cechach i ich opisywanie.
7. Utrwalanie zdobytej wiedzy poprzez codzienne czynności i zabawy Wspiera dzieci w procesie nazywania cech przedmiotów podczas ubierania, sprzątanía, posiłków.	- „<i>Sprzątanie na dywanie</i>” – nazywanie cech przedmiotów podczas porządkowania. - „<i>Co dobrego dziś zjemy?</i>” – opisywanie cech jedzenia (twardy, miękki, słodki, kwaśny).

d) Aktywności rozwijające używanie określeń przestrzennych

Działania opiekuna	Proponowane zabawy/ aktywności
1. Wprowadzanie określeń przestrzennych w kontekście zabawy i codziennych czynności Wprowadza określenia takie jak: „nad”, „pod”, „obok”, „przed”, „za”, „między”. Opisuje położenie przedmiotów. Zachęca do powtarzania nowo poznanych słów.	- „<i>Nad, pod, obok – gdzie jest klocek?</i>” – układanie klocków na sobie i pod spodem. - „<i>Siedzę obok ulubionego kolegi</i>” – ustawianie dzieci w kręgu lub w rzędzie. - „<i>Schowaj zabawkę za pudełkiem</i>” – ćwiczenia w lokalizowaniu przedmiotów.
2. Organizowanie zabaw ruchowych z elementami orientacji przestrzennej Stosuje określenia kierunku i miejsca w codziennej komunikacji z dziećmi. Modeluje prawidłowe wypowiedzi charakteryzujące położenie.	- „<i>Przeskocz nad przeszkodą</i>” – dzieci pokonują tor przeszkód według poleceń. - „<i>Chodzimy wokół kanapy</i>” – orientacja w przestrzeni wokół obiektu.
3. Rozwijanie spostrzegawczości poprzez obserwację i opisywanie położenia przedmiotów Wspiera rozwój umiejętności logicznego myślenia i języka, stosując pytania naprowadzające.	- „<i>Znajdź zabawkę</i>” – poszukiwanie ukrytych przedmiotów według wskazówek. - „<i>Ułóż zabawki</i>” – układanie przedmiotów obok siebie zgodnie z poleceniem. - „<i>Układamy puzzle</i>” – dopasowywanie elementów puzzli w określone miejsca.
4. Wprowadzanie elementów zabaw konstrukcyjnych Stwarza dzieciom możliwość układania przedmiotów według relacji przestrzennych. Modeluje słownictwo związane z kolejnością i położeniem.	- „<i>Budujemy wieżę</i>” – układanie klocków nad i pod innymi. - „<i>Tor wyścigowy dla samochodów</i>” – tworzenie tras z przeszkodami, opisywanie pozycji samochodzików. - „<i>Pudełko na pudełku</i>” – dzieci układają pudełka w określonej kolejności i miejscu.
5. Wprowadzanie zabaw i gier wymagających porównywania położenia Zachęca do określania relacji przestrzennych w kontekście różnorodnych zadań. Wspiera rozwój spostrzegawczości i logicznego myślenia.	- „<i>Gdzie jest lalka?</i>” – dziecko określa położenie maskotki względem innych przedmiotów. - „<i>Kto jest pierwszy, kto ostatni?</i>” – ustawianie dzieci w szeregu, określanie pozycji. - „<i>Obrazek maluszka</i>” – rozmieszczanie elementów w przestrzeni obrazu.
6. Rozwijanie języka dziecka poprzez zabawy opisowe i narracyjne	- „<i>Opowiedz, gdzie jest miś</i>” – dziecko opisuje położenie misia na ilustracji. - „<i>Teatrzyk maluszka</i>” – ustawianie lalek w różnych miejscach sceny.

Aranżuje przestrzeń do zabaw wymagających opisywania położenia elementów w opowieści. Zachęca dzieci do rozwijania wyobraźni twórczej i tworzenia oraz opowiadania własnych historii.	
7. Utrwalanie określeń przestrzennych w codziennych czynnościach i zabawach samodzielnych Nazywa położenie przedmiotów podczas ubierania, sprzątania, posiłków. Motywuje dzieci do używania określeń w naturalnym kontekście. Pozwala dziecku doświadczać praktycznego zastosowania nowych słów.	- „<i>Włóż klocki do pudełka</i>” – określanie położenia przedmiotów. - „<i>Schowaj zabawkę pod stolikiem</i>” – ćwiczenie orientacji przestrzennej. - „<i>Gdzie jest miseczka?</i>” – używanie określeń „obok”, „w”, „na” podczas posiłku.

5) Aktywności rozwijające umiejętności porozumiewania się

a) Aktywności obejmujące rozmowy z dziećmi

Działania opiekuna	Proponowane zabawy/ aktywności
1. Modelowanie komunikacji i zwracanie uwagi na wypowiedzi dziecka Wprowadzanie prostego słownictwa do zastosowania do opisywania uczuć i doświadczeń. Aktywnie słucha dziecka, powtarza jego wypowiedzi, rozwijając je. Zadaje proste pytania otwarte i zamknięte.	- „<i>Co robisz teraz?</i>” – dziecko opowiada o swoich działaniach. - „<i>Co znajduje się na obrazku?</i>” – dziecko podejmuje próbę opisu ilustracji.
2. Organizowanie zabaw wymagających wymiany zdań i komunikacji w grupie Motywuje dzieci do rozwoju umiejętności słuchania i reagowania. Zachęca dzieci do rozmowy między rówieśnikami. Modelowanie prostych dialogów i codziennego używania form grzecznościowych.	- „<i>Teatrzyk lalek</i>” – odgrywanie ról - „<i>Pokaż i powiedz</i>” – dziecko pokazuje zabawkę i naśladuje dźwięki
3. Wprowadzanie zabaw rozwijających słownictwo i strukturę zdań Chwali samodzielność dzieci w konstruowaniu wypowiedzi. Wprowadza podczas zabawy nowe,	- „<i>Rymowanki maluszka</i>” -krótkie wierszyki - „<i>Śpiewamy i mówimy</i>” – rymowanki i piosenki z komentarzem słownym

proste słownictwo. Zachęca do używania zdań opisowych i krótkich historyjek.	
4. Rozwijanie umiejętności zadawania pytań i wyrażania potrzeb Wspiera rozwój samodzielności w komunikacji dzieci. Motywuje dziecko do zadawania pytań i proszenia o pomoc.	- „Czy możesz podać mi zabawkę?” – nauka grzecznego zwracania się. - „Co chciałbyś zjeść?” – dziecko wyraża preferencje.
5. Wprowadzanie zabaw wymagających opisu emocji i uczuć Wspiera rozwój empatii dziecięcej. Motywuje dziecko do nazywania emocji własnych i zwracania uwagi na emocje innych.	- „Jak się dzisiaj masz?” – dziecko pokazuje swoje emocje. - „Emocje maluszka” – odgrywanie różnych emocji i ich nazywanie. - „Karuzela emocji” – pokazywanie i nazywanie emocji dziecka
6. Rozwijanie umiejętności prowadzenia krótkich dialogów Organizuje zabawy w parach lub małych grupach. Modeluje prawidłowe reakcje i zwroty w dialogach. Chwali dziecko w aktywnym uczestnictwie w rozmowie.	- „Pytam i odpowiadam” – proste pytania i odpowiedzi w parach. - „Idziemy na zakupy” – odgrywanie ról kupującego i sprzedawcy.
7. Utrwalanie umiejętności rozmowy w codziennych czynnościach Zachęca do opowiadania o działaniach przy posiłkach, sprzątaniu i zabawie. Motywuje do używania nowych słów i zwrotów w naturalnym kontekście.	- „Co jesz?” – dziecko opisuje jedzenie. - „Bałagan znika” – opis czynności podczas porządkowania zabawek.

b) b) Aktywności wspierające komunikowanie się dzieci ze sobą oraz personelem

Działania opiekuna	Proponowane zabawy/ aktywności
1. Modelowanie komunikacji i aktywnego słuchania Zwraca uwagę na wypowiedzi dziecka i je rozwija, powtarzając je i uzupełniając w razie potrzeby. Nie ocenia. Zachęca do zwracania uwagi na rozmówcę i spokojnego oczekiwania na swoją kolej.	- „Opowiedz, co robisz” – dziecko opisuje czynność, opiekun uzupełnia słownictwo. - „Co widzisz na obrazku?” – dziecko pokazuje, próbuje nazwać przedmioty na obrazku
2. Organizowanie zabaw w parach i małych grupach	- „Wieża mała, wieża duża” – dzieci omawiają kolejność klocków. - „Teatrzyk maluszka” – odgrywanie ról z

Modeluje zachowania zachęcające dzieci do wspólnego działania i rozmowy. Prezentuje proste formy współpracy i komunikacji. Wspiera w rozwoju umiejętności negocjacji i kompromisu.	krótkimi dialogami. - „<i>Podaj lalkę koleżance/kolegi</i>” – zachęcanie do komunikowania swoich potrzeb.
3. Rozwijanie umiejętności wyrażania potrzeb i emocji w relacjach Pokazuje dzieciom, w jaki sposób wyrażać prośby, uczucia i opinie. Zapoznaje dzieci z formami grzecznościowymi, zachęcając o mówienia o własnych potrzebach i uczuciach.	- „<i>Poproś kolegę o zabawkę</i>” – ćwiczenie proszenia i słuchania odpowiedzi. - „<i>Proszę, przepraszam, dziękuję</i>” – wierszyk powiązany ze zwrotami grzecznościowymi
4. Wprowadzanie zabaw wspierających współpracę i komunikację niewerbalną Prezentuje dzieciom, w jaki sposób używać gestów i mimiki. Towarzyszy w komunikowaniu się w sytuacjach trudnych. Rozwija świadomość rozumienia sygnałów społecznych.	- „<i>Co to jest?</i>” – zgadywanie poprzez gesty. - „<i>Mimiczne emocje</i>” – odgrywanie uczuć bez słów. - „<i>Powtórz za mną - echo</i>” - powtarzanie dźwięków, słów, gestów
5. Rozwijanie umiejętności prowadzenia krótkich dialogów i reakcji w sytuacjach społecznych Zachęca do nawiązywania kontaktu z innymi dziećmi i personelem. Wspiera inicjatywę w nawiązywaniu kontaktów interpersonalnych. Modeluje pytania i odpowiedzi w sytuacjach życia codziennego.	- „<i>Wszyscy są</i>” – ćwiczenie powitań. - „<i>Co jest w pudełku?</i>” – zadawanie pytań i odpowiadanie w grupie.
6. Wprowadzanie zabaw wymagających wspólnego planowania i podejmowania decyzji Uczy dzieci jak komunikować się w grupie. Modeluje wyrażanie opinii i słuchanie innych.	- „<i>Wspólne malowanie</i>” – ustalanie, kto i gdzie maluje. - „<i>Najpierw ty, później ja</i>” – negocjowanie kolejności elementów.
7. Utrwalanie komunikacji w codziennych sytuacjach żłobkowych Zachęca dzieci do rozmowy w sytuacjach codziennych - podczas posiłków, sprzątanía i zabawy. Modeluje używanie zwrotów grzecznościowych. Umożliwia zastosowanie umiejętności komunikacyjnych w praktyce.	- „<i>Powiedz, co jesz</i>” – dziecko mówi, co znajduje się na talerzu. - „<i>Co robisz teraz?</i>” – opis czynności podczas zabawy.

c) Aktywności wspierające aktywny udział dzieci we wspólnym czytaniu

Działania opiekuna	Proponowane zabawy/ aktywności
1. Czytanie z ekspresją i angażowanie dzieci w opowieść Czyta z wykorzystaniem modulacji głosu, gestów oraz mimiki. Włącza dzieci w opowiadanie, głównie za pomocą pytań i komentarzy. Pokazuje emocje bohaterów, nazywa je i prosi dzieci o ich odzwierciedlenie.	- „Zrób tak jak Chase” – dzieci odgrywają gesty i miny postaci. - „Powtórz za mną” – dzieci powtarzają nowe słowa lub frazy.
2. Wspieranie samodzielnego udziału w czytaniu obrazków i książeczek Umożliwia dzieciom oglądanie ilustracji i komentowanie ich własnymi słowami. Zachęca do wskazywania przedmiotów i postaci na obrazkach. Rozwija umiejętność opisanie świata obrazkowego.	- „Opowiedz, co widzisz” – dziecko opisuje ilustrację. - „Pokaż, gdzie jest miś” – wskazywanie postaci lub przedmiotów. - „Sensoryczna przygoda” – czytanie sensorycznych książeczek dźwiękowych, dotykowych, z otwieranymi okienkami
3. Angażowanie w proste dramy i zabawy ruchowe związane z treścią książki Zachęca do odgrywania scen z książki. Pokazuje, że warto łączyć czytanie z ruchem. Pobudza wyobraźnię dzieci, rozwija kreatywność i uczy dobrej współpracy opartej na szacunku..	- „Teatrzyk maluszka” - przedstawienie znanej bajki z pomocą pacynek - „Wspólne przedstawienie” – odgrywanie ról w grupie.
4. Wprowadzanie rytuału wspólnego czytania i rozmowy o treści Wprowadza rytuał codziennego wspólnego czytania na dywanie. Umożliwia dzieciom dzielenie się wrażeniami po przeczytanej lekturze. Pomaga rozwijać umiejętności językowe i emocjonalne podczas wspólnej rozmowy o książce.	- "Czytanie na dywanie" - regularne czytanie krótkich książeczek - „Czytelnia żłobkowa” - swobodne oglądanie książeczek
5. Wspieranie interakcji między dziećmi podczas czytania Zachęca dzieci do zadawania pytań – także rówieśnikom. Uczy dzieci słuchania innych. Pozwala na wyrażanie własnych komentarzy w grupie rówieśniczej.	- „Pokaż przyjacielowi obrazek” – wskazywanie i opowiadanie. - „Co myślisz o zachowaniu Sky?” – rozmowa na temat zachowania bohatera
6. Utrwalanie słownictwa i nawyku czytania poprzez zabawy językowe	- „Rymowanki maluszka” – powtarzanie prostych wierszyków. - „Rymowanki paluszkowe” - zabawy paluszkowe z wierszykami

Utrwala nowe słowa poznane podczas lektury, powtarzając je w codziennych sytuacjach. Zapoznaje dzieci z krótkimi rymowanymi – powtarzając je i ucząc na pamięć. Wspiera pamięć słowną i uczy przyjemności z czytania.	
--	--

6) Aktywności wspierające rozwój sprawności fizycznej dzieci oraz angażowanie zmysłów

a) Aktywności rozwijające percepcję zmysłową

1. Organizowanie zabaw rozwijających percepcję dotykową Stwarza dzieciom warunki do badania różnorodnych faktur i materiałów, umożliwiając swobodną eksplorację przedmiotów rękami. Wspiera integrację sensoryczną i sprawność manualną.	– „Co jest w woreczku?” – dzieci zgadują przedmioty po dotyku. – „Przesypywanki maluszka” – ćwiczenie zręczności palców. – „Zabawy z ciastoliną i plasteliną” – rozwijanie siły dłoni i precyzji. – „Ścieżka sensoryczna” – chodzenie po różnych fakturach, chodniczkach i półkulach sensorycznych
2. Wprowadzanie zabaw wspierających percepcję wzrokową i koncentrację Rozwijanie spostrzegawczości i koordynacji wzrokowo – ruchowej. Zachęcanie do obserwacji szczegółów.	– „Sortowanie kształtów według wzoru” – ćwiczenie dopasowywania i koncentracji. – „Memory maluszka” – gry pamięciowe i obserwacyjne.
3. Proponowanie zabaw rozwijających percepcję słuchową Zapoznaje dzieci z różnorodnymi instrumentami i dźwiękami przez nie wydawanymi. Zachęca do różnicowania dźwięków i ich naśladowania. Wspiera rozwój uwagi słuchowej i pamięci.	– „Co to za dźwięk?” – rozpoznawanie źródła dźwięku. – „Zagraj tak jak ja” – naśladowanie rytmu bębna lub grzechotki. – „Jak robi kotek?” – odgłosy zwierząt, zabawa słuchowa.
4. Wprowadzanie zabaw rozwijających percepcję węchową i smakową Wspiera rozwój zmysłów: węchu, smaku, wyobraźni sensorycznej. Udostępnia różne aromaty i produkty spożywcze do eksplorowania.	– „Co to za zapach?” – wąchanie cytryny, ziół, kawy. – „Smakowe zagadki” – próbowanie różnych smaków i nazywanie ich. – „Robimy sałatkę owocową” – zabawa smakowa i manualna.
5. Organizowanie aktywności ruchowych wspierających percepcję ciała i równowagę Aranżuje aktywności ruchowe łączące rozwój	– „Sensoryczny tor przeszkód” – chodzenie po matach, przeskakiwanie przeszkód, balansowanie. – „Boso zwiedzam świat” – mata, piasek, dywaniki.

fizyczny z rozwojem sensorycznym. Koncentruje działania związane ze wspieraniem świadomości własnego ciała i koordynacji ruchowej.	- „ <i>Rzuć do mnie</i> ” – rozwijanie koordynacji i precyzji ruchów.
6. Wspieranie samodzielności w zabawach sensorycznych Umożliwia dzieciom samodzielny wybór materiałów i udział w eksperymentowaniu. Wspiera rozwój kreatywności i naturalnej dziecięcej ciekawości.	- „ <i>Dotykowa skrzynia skarbów</i> ” – dzieci wybierają przedmioty i opisują je. - „ <i>Malowanie palcami</i> ” – rozwijanie dotyku i ekspresji twórczej. - „ <i>Woda i piasek w akcji</i> ” – zabawy sensoryczne w grupie lub indywidualnie
7. Łączenie zabaw sensorycznych z nauką pojęć i słownictwa Wspiera integrację sensoryczną z rozwojem poznawczym. Rozwija umiejętności określenia faktur, kolorów, smaków i zapachów. Rozwija język dziecka i umiejętności opisywania wrażeń.	- „ <i>Gładkie czy chropowate?</i> ” – nazywanie faktur. - „ <i>Słodkie, kwaśne czy gorzkie?</i> ” – opis smaków.

b) Aktywności rozwijające małą motorykę

Działania opiekuna	Proponowane zabawy/ aktywności
1. Organizowanie codziennych ćwiczeń rozwijających małą motorykę Pokazuje prawidłowy sposób chwytu i manipulacji przedmiotami. Zachęca do samodzielności. Proponuje zabawy wymagające precyzyjnych ruchów dłoni i palców.	- „ <i>Narysuj po śladzie</i> ” – rozwijanie koordynacji ręka-oko. - „ <i>Układanie puzzli</i> ” – precyzyjne dopasowywanie elementów.
2. Proponowanie zabaw manipulacyjnych z różnorodnymi materiałami Proponuje zabawy z wykorzystaniem klocków, koralików, plasteliny i drobnych elementów. Zachęca do ugniatania, przesypywania, nawlekania, co rozwija sprawność manualną i koncentrację dziecka.	- „ <i>Budujemy wieże z klocków</i> ” – rozwijanie precyzji układania. - „ <i>Nawlekamy, nie czekamy</i> ” – ćwiczenie zręczności palców. - „ <i>Zabawa z ciastoliną</i> ” – rozwijanie siły i precyzji dłoni.
3. Organizowanie zabaw wymagających współpracy ręka-ręka i oko-ręka	- „ <i>Podaj piłkę</i> ” – wspólne toczenie i rzucanie. - „ <i>Gdzie pasuje ten kształt?</i> ” - wkładanie klocków do otworów o pasujących

Zachęca dzieci do wspólnego manipulowania przedmiotami, modelując sekwencje czynności. Wspiera rozwój koordynacji i logicznego działania.	kształtach
4. Wprowadzanie zabaw usprawniających chwyt i manipulację drobnymi przedmiotami Proponuje dostęp do różnorodnych narzędzi i przedmiotów. Zachęca do chwytania, przenoszenia, układania. Rozwija siłę dłoni i sprawność palców;	- „Sortowanie klocków według koloru/kształtu” – koordynacja i koncentracja. - „Nawlekanie koralików” – ćwiczenie chwytu i orientacji przestrzennej.
5. Utrwalanie samodzielności w czynnościach codziennych wymagających motoryki małej Zachęca dzieci do samodzielnego ubierania się, jedzenia, sprzątania, modelując poprawny chwyt, ruch i sekwencje działań. Działania mają za zadanie wspierania poczucia kompetencji i pewności siebie.	- „Ubierz lalę” – ćwiczenie guziczków, zamków, sznurowadeł. - „Chętnie zjadam sam” – rozwijanie chwytu i koordynacji.
6. Wprowadzanie zabaw sensorycznych wspierających motorykę małą Udostępnia dzieciom dostęp do różnych faktur, kształtów i materiałów. Zachęca do manipulacji i badania przedmiotów. Wspiera rozwój czucia dotykowego i precyzji ruchów.	- „Piaskownica na dywanie – zabawa piaskiem kinetycznym” – ugniatanie, formowanie, przesypanie. - „Przesypywanie kaszy, ryżu” – ćwiczenie chwytu i kontroli ruchów.

c) Ćwiczenia koordynacji wzrokowo – ruchowej i równowagi

1. Rozwijanie koordynacji wzrokowo–ruchowej Demonstruje, w jaki sposób używać przedmiotów. Zachęca dzieci do sięgania po zabawki i manipulowania nimi.	- „Rzucanie do celu” – wrzucanie piłeczek do kosza, pudełka - „Idziemy na ryby” – chwytanie magnetycznych rybek wędką
2. Ćwiczenia równowagi ciała Wspieranie dziecka w próbach samodzielnego chodzenia przy zapewnieniu bezpiecznej przestrzeni do ruchu. Asekurowanie dziecka podczas pokonywania przeszkód.	- „Ścieżka sensoryczna” – ścieżka sensoryczna z różnych faktur - „Tor przeszkód” – tunele, przeszkody. - „Utrzymaj równowagę” – ćwiczenia równoważne.
3. Koordynacja całego ciała (oko–ręka–noga) Organizowanie zabaw ruchowych z wykorzystaniem muzyki. Zachęcanie do naśladowania ruchów opiekuna	- „Zabawy z balonikiem” – odbijanie balonika - „Złap piłkę” – turlanie i rzucanie piłki w parach

4. Rozwijanie samodzielności i koordynacji w czynnościach codziennych Zachęcanie do samodzielnego jedzenia łyżką i picia z kubka. Wspieranie dziecka przy myciu rąk, ubieraniu i rozbieraniu się. Pokazywanie ruchów i nazywanie czynności.	- „Jestem duży, jem sam” - samodzielne nabieranie pokarmu łyżką - „Ubieram się sam” - zakładanie i zdejmowanie czapki, bucików, kurtki - „Umyć ręce” - mycie rąk przy piosence
--	--

d) Aktywności wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała

Działania opiekuna	Proponowane zabawy/ aktywności
1. Czucie głębokie Zapewnienie dzieciom (w szczególności potrzebujących bodźców proprioceptywnych) możliwości doświadczania różnego nacisku . Ułatwianie ruchu w przestrzeni bez konieczności patrzenia. Obserwowanie i wspieranie dzieci, które tego wsparcia potrzebują dla kontroli swojej motoryki, równowagi i planowania ruchu.	- „ <i>Uciekaj myszko</i> ” - zabawy z użyciem tunelu - „ <i>Do przodu, do tyłu, w górę i w dół</i> ” – bujanie w kocu
2. Schemat własnego ciała – świadomość części ciała, orientacja w przestrzeni Nazywanie części ciała w trakcie czynności i zabaw. Modelowanie siebie jako punktu odniesienia, zachęcanie dziecka do naśladowania. Budowanie poczucia sprawczości, chwalenie i komentowanie działań dziecka.	- „ <i>Głowa, ramiona, kolana</i> ” – dziecko wskazuje części ciała w piosence - „ <i>Idą konie, idą słonie</i> ” – masaż pleców
3. Integracja propriocepcji z codziennymi czynnościami Włączenie działań wymagających czucia głębokiego podczas wykonywania rutynowych czynności oraz wskazywanie dzieciom, jak ich ciało działa przy tych czynnościach. Budowanie nawyku świadomego ruchu.	- „ <i>Jestem duży, jestem silny</i> ” – dzieci przesuwają pudełka z zabawkami, pchają lekkie krzeselka do stołu.

e) Aktywności rozwijające dużą motorykę

Działania opiekuna	Proponowane zabawy/ aktywności
1. Organizowanie codziennych zabaw ruchowych Organizuje krótkie ćwiczenia wspierające równowagę, siłę i koordynację. Zachęca do	- „ <i>Tor przeszkód</i> ” – czołganie się, przechodzenie przez tunele, skakanie. - „ <i>Gimnastyka smyka</i> ” – podskoki, rozciąganie, skręty ciała.

udziału w tych ćwiczeniach i demonstruje prawidłowej wykonywanie ruchów.	
2. Wprowadzanie zabaw biegowych i skocznych Zachęca do różnego rodzaju aktywności ruchowych, przy jednoczesnym wsparciu rozwoju koordynacji i wytrzymałości. Dbą o bezpieczeństwo podczas tych aktywności.	- „<i>Wyścigi maluszków</i>” – rozwijanie siły i koordynacji. - „<i>Skaczę ja, skaczesz ty</i>” – ćwiczenie równowagi i gibkości.
3. Proponowanie zabaw wymagających zmiany kierunku i tempa ruchu Uczy dzieci szybkiej reakcji. Wspiera rozwój zwinności i świadomości ciała. Zachęca do aktywnego uczestnictwa w zabawie grupowej.	- „<i>Zabawa w kotka i myszkę</i>” – zmiana tempa ruchu. - „<i>Przechodzimy po liniach i matach</i>” – ćwiczenie kierunku i równowag
4. Organizowanie zabaw z piłką i przyborami Organizuje proste gry z piłką, woreczkami, krążkami, wspierające rozwój koordynacji wzrokowo – ruchowej, celności i siły rzutów. Zachęca do współpracy i zabawy w grupie.	- „<i>Turlamy piłkę do siebie</i>” – współpraca i koordynacja. - „<i>Zabawy z celowaniem woreczkami</i>” – ćwiczenia precyzji i celności.
5. Wprowadzanie zabaw równoważnych i balansujących Zachęca do eksperymentowania z różnymi pozycjami. Organizuje zabawy na równoważniach, klockach, linach, rozwijając świadomość ciała i stabilność.	- „<i>Ćwiczymy nasze nóżki</i>” – schodzenie i wchodzenie po schodach. - „<i>Międko, twardo</i>” – różne podłoża, tekstury.
6. Zabawy na świeżym powietrzu Wykorzystuje przestrzeń zewnętrzną do wspierania rozwoju motoryki dużej, wytrzymałości i odporności fizycznej. Promuje kontakt z naturą i eksplorację otoczenia; Zachęca do aktywności na sprzętach rekreacyjnych dostępnych na placu zabaw (huśtawka, zjeżdżalnia, ścianka wspinaczkowa).	- „<i>Zabawy na placu zabaw</i>” – rozwój wytrzymałości i koordynacji. - „<i>Zbieramy kasztany, liście</i>” – ćwiczenia ruchowe i sensoryczne. - „<i>Zabawy z piłkami</i>” – kopanie, rzucanie, toczenie, podawanie piłek - „<i>Rzut do celu</i>” – no. woreczkami do obręczy - „<i>Mali odkrywcy poznają świat</i>” - codzienne spacerowanie w różnych warunkach pogodowych
7. Wspieranie samodzielności i inicjatywy ruchowej dzieci Pozwala dzieciom na samodzielny wybór zabaw. Zachęca do eksperymentowania z różnymi sposobami poruszania się; Wspiera rozwój pewności siebie.	- „<i>Maluszek w ruchu</i>” – dzieci wymyślają własne ćwiczenia. - „<i>Skacz jak malpka</i>” – zabawa ruchowa wspierająca kreatywność.

6. Działania zachęcające dzieci do wyrażania twórczej ekspresji w różnych formach, przez umożliwienie dzieciom wykorzystywania różnych materiałów oraz poznawania różnych wytworów kultury

Działania opiekuna	Proponowane zabawy/ aktywności
1. Ekspresja plastyczna Aranżuje przestrzeń do działań plastycznych, udostępniając dzieciom dostęp do różnorodnych materiałów plastycznych (papier, bibuła, tkaniny, pudełka, farby, kredki, naturalne materiały). Zachęca do swobodnego tworzenia artystycznego, bez narzucania wzoru.	- „<i>Malowanie palcami</i>” – dzieci poznają kolory i faktury - „<i>Kolaż z liści</i>” – przyklejanie liści, patyczków, kwiatków. - „<i>Mały artysta</i>” – malowanie na dużych arkuszach papieru wspólnie.
2. Ekspresja muzyczna Zaznajamia dzieci z różnymi gatunkami muzycznymi (muzyka klasyczna, współczesna). Udostępnia instrumenty (grzechotki, bębenki, dzwonki). Zachęca do spontanicznego śpiewu i rytmicznego ruchu.	- „<i>Orkiestra żłobkowa</i>” – dzieci grają na prostych instrumentach. - „<i>Gordonki</i>” – poruszanie się do muzyki.
3. Ekspresja ruchowa i teatralna Aranżuje przestrzeń do swobodnego ruchu. Zachęca do odgrywania prostych ról i mimicznych zabaw. Stosuje rekwizyty dopasowane do wieku dzieci.	- „<i>Teatrzyk lalek</i>” – krótkie inscenizacje znanych bajek. - „<i>Zabawy z lustrami</i>” – dzieci obserwują mimikę i gesty.
3. Poznawanie wytworów kultury Zapoznaje dzieci z reprodukcjami obrazów, rzeźb, zdjęć, książek dla najmłodszych. Organizuje mini-wystawy (np. prace dzieci, rodzinne zdjęcia, książki). Włącza rodziców w prezentowanie elementów kultury rodzinnej (piosenki, zwyczaje).	- „<i>Teatr z wizytą w żłobku</i>” – oglądanie krótkich przedstawień - „<i>Poznajemy stroje i tańce ludowe</i>” – zabawy z elementami kultury regionalnej.
4. Wykorzystywanie różnorodnych materiałów Zapewnia dostęp do materiałów naturalnych i przetworzonych (makaron, ryż, piasek, folia, tkaniny). Zachęca do eksperymentowania i sensorycznego poznawania świata. Dbą o bezpieczeństwo i czystość przestrzeni zabawy.	- „<i>Sensoryczne pudełka</i>” – dzieci dotykają i rozpoznają różne faktury. - „<i>Mali kucharze</i>” – zabawy w kuchnię z makaronem i ryżem.

Plan aktywności w Żłobku Miejskim nr 1 Integracyjnym w Białymstoku oparty jest na założeniu, że dziecko uczy się poprzez:

- a) **Zabawę** – która daje dzieciom możliwość rozwoju, uczenia się i jest podstawową formą aktywności. Dzięki zabawie dziecko poznaje świat, siebie i innych oraz zdobywa pierwsze doświadczenia w wieku sferach: społecznej, poznawczej i emocjonalnej. Dziecko nie traktuje zabawy jako narzędzia do nauki – jest to dla niego sposób na spędzanie czasu w przyjemnej atmosferze. Dodatkowo zabawa zwiększa poczucie wspólnoty i wzmacnia pozytywną atmosferę emocjonalną.

Zabawy twórcze rozwijają wrażliwość estetyczną, pobudzają potrzebę twórczości plastycznej, kształtują i rozwijają zdolności plastyczne i rozbudzają wyobraźnię oraz zaangażowanie emocjonalne poprzez rysowanie, malowanie, formowanie z plasteliny, wydzieranie, wycinanie, budowanie i konstruowanie.

Zabawy tematyczne odtwarzające rzeczywistość otaczającego świata a w szczególności działania osób dorosłych, ich życie, i warunki społeczne.

- b) **Relację** – podstawę rozwoju myślenia, języka i rozwijania umiejętności stanowią interakcje między personelem a dziećmi, a także między samymi dziećmi. Zabawa w grupie pozwala dzieciom regulować swoje emocje, obserwować zachowania innych oraz modelować zachowania własne
- c) **Doświadczenie** – małe dziecko najskuteczniej uczy się poprzez własne doświadczenia – działając, dotykając, eksplorując, przeżywając. W procesie tym angażuje wszystkie zmysły i emocje.

Rola opiekuna w proponowanych aktywnościach:

- a) zapewnia bezpieczne, inspirujące otoczenie oraz optymalne warunki sprzyjające stymulowaniu rozwoju dziecka,
- b) daje dziecku przestrzeń i czas według indywidualnych potrzeb dziecka,
- c) włącza się tylko wówczas, kiedy dziecko tego potrzebuje,
- d) wspiera emocjonalnie,
- e) rozmawia, nazywa działania i emocje dziecka – przy jednoczesnym nieocenianiu
- f) Inspiruje dziecko, ale nie przerywa samodzielnej zabawy,
- g) obserwuje i towarzyszy dziecku, wspierając naturalny proces uczenia się

7. Wskazówki metodyczne dla personelu

1) Rozwijanie poczucia przynależności do grupy

Organizacja otoczenia sprzyjającego nawiązywaniu kontaktów

- Aranżowanie przestrzeni z miejscami do wspólnej zabawy (wydzielone strefy w sali)
- Tworzenie małych "stref spotkań" z siedziskami umożliwiającymi kontakt wzrokowy
- Zapewnianie zabawek i materiałów zachęcających do zabawy w parach i małych grupach
- Ustawianie stolików tak, by dzieci mogły siedzieć naprzeciwko siebie
- Inicjowanie zabawy integracyjnej w kręgu z wykorzystaniem imion dzieci
- Stosowanie zabaw paluszkowych i prostych piosenek z elementami interakcji między dziećmi
- Organizowanie codziennych rytuałów grupowych (powitanie, pożegnanie)
- Modelowanie zachowań społecznych poprzez własny przykład

- Nazywanie i docenianie pozytywnych interakcji między dziećmi
- Pomaganie dzieciom rozwiązywać konflikty, ucząc podstawowych umiejętności społecznych

Wspólne przeżywanie świąt, uroczystości i tradycji oraz codziennych rytuałów:

- codzienny poranny rytuał powitania/pożegnania – wspólne powitanie piosenką
- wspólne świętowanie uroczystości – urodziny dzieci, ubieranie choinki,
- realizacja harmonogramu dnia - z powtarzającymi się zabawami integrującymi dzieci
- tworzenie wspólnych prac plastycznych – np. plakatów

2) Poznanie i doświadczanie otaczającego świata

Organizacja przestrzeni edukacyjnej

- Tworzenie kątek tematycznych odzwierciedlających codzienne sytuacje (dom, sklep, lekarz)
- Zapewnianie materiałów przyrodniczych i sensorycznych do eksploracji (piasek, woda, liście)
- Udostępnianie prostych narzędzi badawczych dostosowanych do wieku (lupy, miski, łopatki)
- Organizowanie spacerów obserwacyjnych w najbliższym otoczeniu
- Wskazywanie i nazywanie zjawisk przyrodniczych, pogodowych, pory roku
- Tworzenie okazji do poznawania różnych faktur, zapachów, dźwięków i smaków
- Zachęcanie do eksperymentowania z prostymi materiałami (przelać, przesypać, zmieszać)
- Stosowanie pytań otwartych dopasowanych do możliwości percepcyjnych dzieci
- Czytanie książek obrazkowych przedstawiających różne aspekty otaczającego świata

3) Rozwijanie gotowości i umiejętności porozumiewania się

Mówienie do dzieci

- Stosowanie jasnego, prostego języka dostosowanego do wieku dzieci
- Używanie prawidłowej gramatyki i wymowy
- Komentowanie bieżących czynności i zdarzeń
- Nazywanie przedmiotów, osób, emocji, czynności z otoczenia dziecka
- Stosowanie języka wspierającego, przy jednoczesnym unikaniu komunikatów negatywnych

Aktywne słuchanie dzieci

- Utrzymywanie kontaktu wzrokowego na poziomie dziecka
- Reagowanie na wokalizacje, gesty i pierwsze słowa
- Dawanie dziecku czasu na wypowiedź, nieprzerywanie
- Okazywanie zainteresowania poprzez mimikę i język ciała
- Potwierdzanie zrozumienia komunikatu dziecka

Wzbogacanie słownictwa dzieci

- Wykorzystywanie codziennych sytuacji do wprowadzania nowych słów
- Stosowanie prostych rymowanek, wierszyków i piosenek
- Nazywanie części ciała podczas czynności pielęgnacyjnych
- Wykorzystywanie książeczek obrazkowych, wskazując i nazywając obiekty
- Wprowadzanie słów związanych z emocjami i potrzebami

4) Wspieranie rozwoju fizycznego dzieci

Rozwijanie małej motoryki

- Zapewnianie zabawek manipulacyjnych (klocków, piramidek, układanek)
- Organizowanie zabaw plasteliną, masą solną, ciastoliną
- Zachęcanie do chwytania, przekładania, nawlekania dużych koralików
- Stwarzanie okazji do używania łyżki, kubka
- Oferowanie zabaw z guzikami, zapięciami, materiałami o różnych fakturach

Rozwijanie percepcji zmysłowej

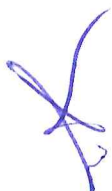
- Tworzenie kącików sensorycznych z różnorodnymi fakturami, kształtami, materiałami
- Organizowanie zabaw dźwiękowych (rozpoznawanie, lokalizowanie dźwięków)
- Wprowadzanie kontrolowanych doświadczeń smakowych i zapachowych
- Zapewnianie przedmiotów o zróżnicowanych właściwościach (miękkie/twarde, ciężkie/lekkie)
- Prowadzenie prostych zabaw rozwijających koordynację wzrokowo-ruchową

Rozwijanie dużej motoryki

- Organizowanie przestrzeni do bezpiecznego pełzania, raczkowania, chodzenia
- Tworzenie prostych torów przeszkód dostosowanych do umiejętności dzieci
- Zachęcanie do wchodzenia, schodzenia, wspinania się pod nadzorem
- Wprowadzanie zabaw z piłką (toczenie, podawanie, kopanie)
- Organizowanie zabaw naśladowczych z elementami ruchu (naśladowanie zwierząt, zjawisk)
- Prowadzenie prostych zabaw rytmicznych i tanecznych
- Zapewnianie regularnych aktywności na świeżym powietrzu

5) Rozwijanie działań twórczych oraz dostępu do wytworów kultury:

- Zapewnienie niezbędnych warunków do działań twórczych
- Udostępnianie różnorodnych, bezpiecznych materiałów plastycznych (kredek, farb do malowania palcami, plasteliny)
- Tworzenie miejsc do swobodnej ekspresji plastycznej, muzycznej i ruchowej
- Zapewnianie czasu na nieskrępowaną twórczość bez narzucania wzorców
- Zachęcanie dzieci do wyrażania siebie poprzez różne formy (ruch, dźwięk, obraz)
- Proponowanie technik plastycznych dostosowanych do wieku i możliwości dzieci
- Unikanie oceniania i porównywania wytworów dziecięcych
- Docenianie procesu twórczego, a nie tylko efektu końcowego

- Wspieranie spontanicznych prób muzycznych i ruchowych
- Udostępnianie różnorodnych materiałów do tworzenia (naturalne, recyklingowe)
- Organizowanie kontaktu z prostymi formami teatralnymi (pacynki, teatrzyk)
- Włączanie do codziennych aktywności muzyki różnego rodzaju
- Czytanie i opowiadanie bajek, wierszyków, wykorzystując ilustracje
- Prezentowanie dzieciom prostych instrumentów muzycznych i zachęcanie do ich używania
- Organizowanie mini-wystaw dziecięcych prac

8. Wizytówka placówki

1) Nazwa Instytucji

Organ prowadzący: Urząd Miasta Białystok

ul. Słonimska 1 Białystok

Placówka: Żłobek Miejski Nr 1 Integracyjny w Białymstoku

Numer wpisu do rejestru: 2610/Z

2) Lokalizacja placówki

Adres: ul. Wesoła 10 15-306 Białystok

Komunikacja: w pobliżu przystanki linii autobusowych nr 3, 6, 19, 26, 16

Parking: Miejsca parkingowe dostępne przy żłobku oraz w pobliżu placówki na czas przyprowadzenia i odbioru dziecka

Tereny rekreacyjne: w niedalekiej odległości od placówki jest park.

Placówka mieści się w dogodnej lokalizacji, w bezpośrednim sąsiedztwie przedszkoli „Wesołe” i „Pod Słonkiem” oraz Szkoły Podstawowej nr 6. Jest to duże udogodnienie dla rodziców, mających starsze dzieci. Usytuowanie to sprzyja sprawnej logistyce codziennych obowiązków, zapewniając komfort rodzicom.

3) Struktura i zasoby placówki

Liczba miejsc: 141

Grupy wiekowe:

Grupa 1 – od 20. tygodnia życia do 2 r. ż.

Grupa 2 – od 20. tygodnia życia do 2 r. ż.

Grupa 3 – 2 – 3 r. ż.

Grupa 4 – 2 – 3 r. ż.

Dzieci w placówce przebywają do końca roku szkolnego w którym ukończą 3 r. ż.

Z uwagi na to, że żłobek jest placówką integracyjną, dzieci z orzeczeniem mogą przebywać w instytucji do 4 r.ż. na podstawie oświadczenia rodzica/opiekuna prawnego.

Podział oraz grupy wiekowe grup mogą się zmieniać w zależności od ilości dzieci uczęszczających do placówki w danym roku.

Specjalne wyposażenie: Placówka posiada wyposażenie sensoryczne w Sali Doświadczenia Świata oraz terapeutyczne w gabinecie psychologa i logopedy. Dodatkowo placówka posiada także kompleksowo wyposażoną salę gimnastyczną oraz dwie sale, w których prowadzone są zajęcia z elementami pedagogiki Marii Montessori.

4) Przestrzeń zewnętrzne

Żłobek dysponuje bezpiecznym i funkcjonalnym placem zabaw dostosowanym do potrzeb najmłodszych dzieci. Na terenie ogrodu znajdują się atestowane urządzenia wspierające

rozwój motoryczny, tj. huśtawki, bujaki, zjeżdżalnie, piaskownica oraz niskie konstrukcje do wspinania. Przestrzeń jest ogrodzona, regularnie konserwowana i dostosowana do obowiązujących norm bezpieczeństwa.

Plac zabaw żłobka stanowi także miejsce codziennych spacerów, obserwacji przyrody oraz zajęć ruchowych na świeżym powietrzu.

Dodatkowo żłobek posiada także mini ogród, który jest doskonałym narzędziem edukacyjnym. Tu dzieci mogą obserwować przyrodę, pielęgnować rośliny, sadzić warzywa, owoce i zioła – ucząc się troski, szacunku do natury oraz pracy rąk ludzkich.

Dzięki odpowiedniemu zagospodarowaniu terenu, dzieci mają możliwość swobodnej zabawy, nauki, eksploracji i rozwijania naturalnej ciekawości w bezpiecznym, przyjaznym otoczeniu.

5) Kierownictwo i kontakt:

Dyrektor: mgr Joanna Selwent

Kontakt: tel. (85) 742 31 10 , e-mail: zlobek1@um.bialystok.pl

6) Charakter i metody pracy

W każdej grupie wiekowej opiekunowie opracowują roczny plan pracy opiekuńczo – wychowawczo – edukacyjnej, podzielony na miesięczne bloki tematyczne. Wyjątek stanowi wrzesień, w którym nie obowiązuje miesięczny plan pracy, a wszystkie działania skupiają się na pomocy dzieciom w przystosowaniu się do nowego otoczenia.

W Żłobku Miejskim Nr 1 Integracyjnym w Białymstoku pracujemy na miesięcznych, autorskich planach, podzielonych na II poziomy dopasowane do wieku dzieci (poziom I dzieci z grup młodszych, poziom II – dzieci z grup starszych).

a) Metodyka

Metoda Dobrego Startu

- Wszechstronne wsparcie rozwoju
- Przygotowanie do nauki pisanie
- Integracja funkcji percepcyjnych

Metoda pedagogiki Marii Montessori

- Nauka samodzielności
- Rozwój osobowości i naturalnej ciekawości
- Zdobywanie wiedzy, nauka współdziałania

Metoda Ruchu Rozwijającego wg Weroniki Sherborne

- Wykorzystanie ruchu i kontaktu fizycznego do rozwoju społecznego i emocjonalnego dziecka

Czytanie Globalne

- Nauka zapisu graficznego
- Rozwijanie kompetencji językowych
- Kształtowanie nawyku czytelniczego

Kinezylogia (metoda Paula Dennisona)

- Integracja pracy ciała i umysłu
- Poprawa koncentracji i koordynacji
- Redukcja stresu emocjonalnego

7) Specjalne programy

Program adaptacyjny Żłobka Miejskiego Nr 1 Integracyjnego w Białymstoku

Adaptacja dziecka w żłobku to proces, który polega na przystosowaniu się do nowego otoczenia oraz nabyciu umiejętności funkcjonowania w odmiennym niż domowe środowisku społecznym. Adaptacja obejmuje zazwyczaj kilka etapów. Należą do nich m.in. **przyzwyczajanie się do nowego miejsca, poznawanie nowych osób, nawiązywanie relacji z opiekunami i innymi dziećmi oraz uczenie się zasad i rutyn.** Rozpoczęcie uczęszczania do żłobka powoduje, że dziecko musi zmierzyć się z wieloma nowymi sytuacjami, które mogą być dla niego trudne i wywoływać niepokój, lęk, płacz lub inne zmiany w zachowaniu. Niezwykle ważna w tym okresie jest współpraca rodziców z opiekunami, ich zdecydowanie oraz zaufanie do placówki, którą wybrali. Proces adaptacji u każdego dziecka przebiega indywidualnie i zależy od wielu czynników. Są dzieci, które przystosowują się do nowej rzeczywistości łagodnie i w krótkim czasie, u innych ten etap może trwać dłużej. Koniecznym jest zagwarantowanie każdemu dziecku odpowiedniej ilości czasu na adaptację, bez zniecierpliwienia i przyspieszania sytuacji, na które dziecko nie jest jeszcze gotowe. Oczekiwanie od maluszka, aby „szybko” przyzwyczał się do nowego miejsca, osób, a przede wszystkim do separacji od rodzica jest zbyt dużym wymaganiem.

Program adaptacyjny Żłobka Miejskiego nr 1 Integracyjnego w Białymstoku skierowany jest do:

1. Dzieci rozpoczynających nowy etap w swoim życiu,
2. Rodziców,
3. Opiekunów i personelu pomocniczego żłobka.

Placówka realizuje **Indywidualny program pobytu dzieci o specjalnych potrzebach.** Program ten we współpracy z rodzicami opracowuje zespół opiekunów i specjalistów, którzy uwzględniają w nim zarówno zalecenia z poradni, jak i indywidualne możliwości oraz potrzeby dziecka. Umożliwia on dostosowanie pobytu dziecka do jego indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych. W procesie jego tworzenia kluczowy jest udział rodziców, którzy najlepiej znają swoje dziecko. W ramach programu są zapewnione dodatkowe zajęcia takie jak: logopedyczne, z psychologiem, z fizjoterapeutą i z Integracji Sensorycznej.

8)Innowacje

W placówce realizowane są następujące autorskie programy:

Zajęcia Przyrodnicze „Cztery Pory Roku”

1. Zapoznanie z cyklicznością zmian w przyrodzie
2. Kształtowanie postaw proekologicznych
3. Rozwijanie umiejętności obserwacji i opisu zjawisk przyrodniczych

Edukacja patriotyczno – regionalna

1. Budowanie tożsamości lokalnej poprzez tradycje i zwyczaje
2. Łączenie metod plastycznych z aktywnością muzyczno-ruchową
3. Kształtowanie więzi z regionem

Dzień Małego Artysty z elementami grafomotoryki

1. Rozwijanie wyobraźni i pamięci poprzez zajęcia plastyczne
2. Przygotowanie do nauki pisanie poprzez ćwiczenia grafomotoryczne
3. Ustalenie lateralizacji poprzez ćwiczenia naprzemienne

Dzień z literaturą (poziom II)

1. Dostosowane wiekowo utwory literackie
2. Połączenie tekstu z zabawami muzyczno-ruchowymi
3. Rozwijanie kompetencji społeczno-moralnych przez bajki i baśnie

Dzień bajkowy (poziom I)

1. Stymulacja rozwoju intelektualnego
2. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych
3. Pobudzanie kreatywności

Program zajęć multisensorycznych

1. Wsparcie integracji sensorycznej
2. Profilaktyka deficytów sensorycznych
3. Edukacja w zakresie rozwoju dziecka

Czytanie globalne

1. Nauka zapisu graficznego
2. Rozwijanie kompetencji językowych
3. Kształtowanie nawyku czytelniczego

Zajęcia z żywiołami

1. Poznawanie materiałów naturalnych
2. Stymulacja wielozmysłowa
3. Nauka poprzez ziemię, ogień, powietrze i wodę

Gimnastyka mózgu

1. Integracja pracy ciała i umysłu
2. Poprawa koncentracji i koordynacji
3. Redukcja stresu emocjonalnego

Metoda Dobrego Startu

1. Wszechstronne wsparcie rozwoju
2. Przygotowanie do nauki pisania
3. Integracja funkcji percepcyjnych

Zabawy fundamentalne

1. Rozwijanie inteligencji wielorakich
2. Stymulacja rozwoju mózgu
3. Budowanie więzi rodzic-dziecko

9) Dostępność architektoniczna żłobka oraz aranżacja i wyposażenie placówki

Żłobek zaprojektowany został z myślą o wygodzie, bezpieczeństwie oraz funkcjonalności, zarówno dzieci, jak i dorosłych. Do budynku prowadzą trzy niezależne wejścia: główne, wejście na grupę III i wejście na grupę IV. Wszystkie z wymienionych wejść przeznaczone są dla rodziców, a wejście główne dodatkowo także dla interesantów. Każde z wejść jest wyposażone w podjazd dla wózków, co umożliwia dogodny dostęp osobom z niepełnosprawnościami.

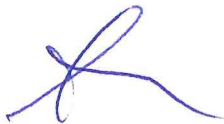
Pomieszczenia administracyjne usytuowane są na pierwszym piętrze budynku.

W żłobku wydzielone są dwie przestrzenie na wózki dziecięce – jedna znajduje się przy wejściu głównym, druga – przy wejściu na IV grupę. Rodzice mogą tu bezpiecznie pozostawić wózki dziecięce, rowerki, foteliki samochodowe oraz inne akcesoria.

Salę są przestronne, nasłonecznione, bogato wyposażone w bezpieczne, atrakcyjne i dostosowane do wieku dzieci różnorodne pomoce dydaktyczne, zabawki, które sprzyjają radosnej i twórczej zabawie. Warunki opieki w żłobku zbliżone są do warunków domowych.

W trosce o bezpieczeństwo dzieci i całego personelu, placówka objęta jest systemem monitoringu. .

Niekwestionowanym atutem żłobka jest własna kuchnia, w której codziennie przygotowywane są świeże, zdrowe i pełnowartościowe posiłki. Gotujemy z najwyższej jakości produktów, pochodzących wyłącznie ze sprawdzonych i bezpiecznych źródeł. Nasz personel kuchenny dba o to, aby każde danie było smaczne i odpowiednio zbilansowane. Szczególną troską otaczamy maluchy wymagające diet eliminacyjnych, dbając o bezpieczne przygotowanie posiłków, ich atrakcyjny smak i odpowiednią wartość odżywczą. Posiłki są dostosowane do wieku i potrzeb rozwojowych dzieci, a jadłospisy tworzone są zgodnie z aktualnymi zaleceniami dietetycznymi i normami żywienia.

9. Dostęp do specjalistów

Kadrę Żłobka Miejskiego nr 1 Integracyjnego w Białymstoku stanowi wykwalifikowany, doświadczony personel, w skład którego wchodzi: opiekunowie, specjaliści: terapeuta Integracji Sensorycznej, psycholog, fizjoterapeuta, logopeda, neurologopeda oraz położna/pielęgniarka. W razie jakichkolwiek problemów związanych ze zdrowiem dziecka bądź jego prawidłowym rozwojem, możliwe jest skorzystanie z konsultacji ze specjalistami.

10. Dodatkowa oferta zajęć

- **Zajęcia ruchowe prowadzone metodą Weroniki Sherborne** – wspierają rozwój motoryczny, koordynację i równowagę poprzez zabawy ruchowe dostosowane do wieku maluchów. W tych zajęciach rodzic uczestniczy wraz z dzieckiem.
- **Spotkania ze zwierzętami** – wyjątkowa okazja do poznania różnych zwierząt, dzięki którym dzieci uczą się empatii i szacunku do przyrody.

WZ. PRZYZYDANTA MIASTA
Rafał Radnicki
WZ. PRZYZYDANTA MIASTA

